

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_206080

UNIVERSAL
LIBRARY

Osmania University Library

Call No T484 4954 Accession No P G T1727

Author . N21J

నానా(కా-కానా), (కా-కా కానా)

Title కౌన్సిల్ కౌన్సిల్ 1949

This book should be returned on or before the date
last marked below

శ్రీ రత్న
(విజ్ఞాన క్రీడ పథివర)

హరి కథ

శ్రీ హక్త శ్రీ
ఆదిభట్ట నారాయణదాస
విగచితము

మొదటి పాఠము 1000

కవిత్వము
సమస్తము సుదృఢము

గీ. స. వ. శ్రీ నారాయణదాస
మొదటి పాఠము

శ్రీ రత్న తీర్థుల కిది పో, విజయవాడ

1949

కావ్యము సమస్తము

[వెల 1-0-0]

భూ-బాలా దీదా సు గా రి హా రి క థ లు

అంత్యధౌత్యమునం గంతులను — సునస్థిస్థిముఖ హారిక ఫలము
 రచించుటయందును — జనప్రీతికరముగ హారిక ఫలము చెప్పబడును
 సత్కీర్తిని గణించిన శ్రీ బాలాదీదాసుగారి హారిక యుక్త్యప్యత
 నేముగ్రహించుచు. చక్కని గ్రాహకముగాను —
 రసబంధురముగాను గ్రహించుచు —
 హాస్యకథలు 'గల్గిన పరి హారిక
 యున్నవి. ఇది మొ
 ముద్రాపెబడిన పసి
 వీరిమొక్క స పూర్వ
 ముద్రాపెబడిన పసి
 మూలము కలవు
 శ్రేణియ కేముదానము

నా

1 గ యోచన	0.6		
2 కుశలన విజయ	0.6		
3 గుక్కొంగడ (వీకానశీ	0.6	మొదలు	0.6
వాహస్యము)		పక్కము	
4 జయవిద లేక ఘోరూగన	0.6	13 జయ కేర్తనలు 2 న భా	0.6
5 శ్రీశంక విజయము	0.8	14 కార్యోపాఖ్యానం	0.6
లేక హరిశ్చంద్ర		15 ప్రహేళికాపాదగతిని	0.6
6 సైతాకల్యాణం	0.8	16 స. పూర్ణ కామాయణం	1.0
7 శనిదేవ పరిణామం	0.8	17 భద్రాచలరామదాసు	0.6
8 దయాకర విజయము	0.8	చరిత్ర - చిన్న రామ	
9 సూరదాసు చరిత్ర	6.0	లింగయ్య చరిత్ర	

వలయువాడు: — స ర స్వ త్రి ము క్తి పో, వి జ య వా డ.

30

(2) పరిశోధన



శ్రీ సత్యం

[illegible]

ಗೌರವ ವಿಧ್ಯಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಸಿರಿವಂತವಾಗಿ

శ్రీ శ్రీ సుమనః ప్రదీప సామంతా సుతా

අධ්‍යයනය කළේ:

உருக உருக

ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಸಹಾಯಕರು

४३१ - ०८५७६९ - २

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 84

అనుభవము - దీక్షా, విద్యాభ్యాసము

శ్రీ వ కృష్ణ ౧౮౮౮

మూ - శ్రీ సత్యతీ మద్యక. గళాల రుచి

ముద్రింపఁ జేసె.

1949

ప్రకటన

1929 సం॥రం ఆగష్టు 23 తేదీ

బ్రహ్మశ్రీ సుదర్శణ ఆదిభట్ట నారాయణదాసుగారిచే

గవియంపఁబడిన

హరికథలు

1 జానకీవధము 2 దుక్కిణీకల్యాణము 3 సర్వశాంతిచక్రము
4 హరిచంద్రాపఖ్యానము. 5 అగబరీష చరిత్ర 6 శిష్యచరిత్రము.
7 ప్రహేళికచరిత్ర 8 గజేంద్రమోక్షము. ఈ ఎనిమిది పుస్తకములు
పదరు గ్రంథకర్తగారివద్ద పె తాగియున్న మేము కాపీరైతుపొంది,
కాపీరైతు యావ్యప్రకారం నిర్ణాత ప్రాయము మనవి నిజిష్ట చేయించు
కున్నాము ఈ పుస్తకములు ఇండియా కాపీరైతుచేతను పరకేయమున
కాపీరైతుచేతను సురక్షితము యున్నవి మా ఉద్దేశ్యమేమిదో యెవ
రైనను ఇందులో ఒక భాగముగాని సంపూర్ణముగాని ఇందులోని
భావములుగాని కీర్తనలుగాని యీ పుస్తకములు భాషాంతరీకరించి
క్రమమునకు విచ్చుటకుగాని యెవరికినీ హక్కులేదు యీ పుస్త
కములను యేమాత్రము కాపీ చేసినయెడలను కాపీరైతును నల్లంఘించి
నట్లగును. అట్టివారు మేము జరపబోవు పినిల్ క్రిమినల్ చర్యలకు
గాధ్యులగుదురు.

ఇటు,

కాపీరైతు హక్కుదారులు,

కుసుకూరి సుబ్బారావు, సర్

ప్రొఫెసురులు

సర్వస్వతీ బుక్కు డిపో, విజయవాడ.

కృష్ణా జిల్లా.

విజయవాడ, }
డి 1-2-39. }



శ్రీ జానకీ శపథము

హరికథ

క॥ శ్రీ సీతారాములవలె నా పరమనాథుని కీ మృత్యు బ్ర
హ్మభాసురయోగా భాసవలె నా జానకీ పంజితి గేయూ

సంసారిరాగము - చింతనగతి

౪॥ రణధీరా కపివీరా - రారమునుజూపరా వాయుసుమారి ॥౧॥

౫॥ గణరాజీన సుగుణానిరా - కామశుని వారా నా విచార ॥౨॥

ష॥ మోక్షము గణించి నీ గృహకర్త - గానకు మునిశాసన
భక్తిద్రోహ విహార - పాగానాగర్హిత ॥౩॥

౮॥ చంద్రము కాకుల్యామ్యునిపూరి - ఘనాస్థిని ఘనోదార
శ్రీరామాపిత్రితా - సీతశ్వర్ణ మహామహిమ ॥౪॥

౯॥ చాగుగానాద్రీక కృతిశిలాశయ - మండ శశుని ధీకరభజావంశ
నారాయణదాస హృదయశోభా - నవవ్యాకరణ ప్రసిద్ధభార ॥౫॥

కలగడా - రూపక తాళము

౧॥ నీ ధ ప ధా పా రీ - గ ప గ ర కీ రా ॥౬॥

శ్రీగణనాథా - క్షిప్రబధయూహా ॥౭॥

౨॥ నీ స రీ స ని స నీ ధ - ప ధ గా ప ధ పా ॥౮॥

నాగమూపధ ప్రభావ - నగజాతాని నా ॥౯॥

మిత్రము॥ గా ప థ నీ సా రీ నీ - సా ని థ పా నీ ధా పా
 బాగుగ నీపాదంబుల్ - బట్టి విఘ్నేశుండా
 సా పా సా ని థ పా ని థ - పా గా రీ గ రి పా గ రి ॥నీ॥
 యోగీంద్రస్తుత సగ్గుణ - యో గంగాధరబాలక ॥శ్రీ॥

మంజుల — ఖంకగతి.

ప॥ సా ని థ ప మా మ గ రి సా - స రి గ మ ప థ ని ॥నా॥
 అంబ కరుణించు త్వరగా నను నో శార ॥దా॥

అ॥ పా మ గ మ పా థ ని స ని - రి ని స రి స ని ।

సా ని థ ప మా గ రి గ సా ॥సరిగతి॥

కంబునిభసుందరగళా యధరవిజిత-బింబఘనపాఞ్నిగళా ॥ననునో॥

పా స ని థ ప మ గ మ ని ధా । ని స ని గ రి స ని ।

సా ప థ ప మ గ రి గ థ మా ॥సరిగతి॥

పంకరుహనయన వినుమా మనవి కృతి నక -

లంకముగ దయను గొనుమా ననునో॥

సీ ఏజీనమున్నన హింససేయక యుంటయే ధర్మమును దయా

హృదయులాత

య్యైకస్థములైన నిసుమంతయున్నీతి దప్పని సత్యవ్రతస్థులార

సకలభోగంబుల సర్వేశ్వరాక్షణగాజేయు షరమభాగవతులార

యాత్మకంటె స్మరి యర్థంబు లేదని తలపోయు నిశ్చలాద్వైతులార

ధర్మమును విమవని తెలిదండ్రిలార

సమ్మతముగ నడుచు నన్నదమ్ములాత

యల్లగులు సేయబోవని పిల్లలార

వినుడు సత్కథ మీరెల్ల వీనులార.

శుద్ధసావేరి — చతురస్రగతి

ప॥ నూనసమానీన-మరువకే శ్రీహరిధ్యానముకలనైన-ధరలోన॥మా॥

అ॥ కానిపనుల ముందు-గా దేవుని జేసిచూపైని దుఃఖించిన -

-శలమేమె చెల్లి ॥మా॥

మి॥ పూనితొల్లింట నేజేయు పాప-ఫణ్యముల కనుభవము జూచుకొనవ
మానుమింక నై ననీదుదుర్బుద్ధి మాన్యలబోధచినితిన్నబడుచూ॥ చూ॥

[illegible]

శ్రీ వైష్ణవ గూఢుఁడు సేవ చేసి పొందు కావలయును నుచితముగా పాపములు
మోక్షమునందును ముక్తియును మిథ్య కలుపక భంగముగ నుండును సుము
దేవతయగుటకు సేవకు సేవలగునాహుతి యుత్తమముగా నుండును
పరిశుద్ధుని సేవయగుటచేత ముక్తియును ముక్తియును గొనుటకు

ప్రతిమొదల జరిపి కొన్ని అంశాలు
 మాకొనర్చుకు మేము కాగితం
 నాకుల గొప్పగా నొక్కా మీ మో హ్యకయ్య
 సర్వము నిష్కామయమని శా. పో గొందు

నా భావం — చతురస్రము

పరిగ్రహము వాసి సునిని ధ-న ను గాన + గా సరిగా గాన + 2|| ప
హరి ధ-న వేసి బ్రహ్మ కుమ-కే - సరిగా పరా - గా పరా

అ॥ మ షా న న నీ ధా ప మ గా రీ స రీ గా - మ సి ధా ప నీ నా
ని ధా షా మ గా రీ ॥స॥

ధరన్న చాగోగంబులలో బొత్త పేటా - నమంబున్నమంబు

సృష్టాపి చ సృష్టిమంతా హా॥

మి^१ పనిధపమ గరిసరిగమ పనీనా - నిగరిసనిధపమ
గరిసరిగమగా

పరమేశ్వరమూలము బలుకగనేనా - పర మునమునమున గానమున

మ పా మ సే వ నా ని క్రి సి గా - నా , ౩ | ౫ ||

పరాధబాధి మేలు గుఱచినాని - పొన్నె పచ్చలపేనాని

సీ సర్వేశ్వరుడు విగాహమున కై యూహ్యున్ది సలిపి జీవులకు వృక్షుల విధించి
తనమామూలముంచి తా సాక్షిమామూల జుమిదగ న్నటక సూత్ర వాఙ్
యదియెరుగక జనుభిమానమున నిహకర్మములకు దాము

కథలమని

మోహశోకములు బొరలుచు సంతారనానిసిధి దరిచేర లేరు

గానపరిమేళనాల్ల గళవజ్రాక
దయయు సస్యంబు సుతతయు దప్పించక
శాశ్వతానంద పదవికి సాగదలచి
సందీయముమాని డెందమాశాత్రిబాంకు॥

హరి కాంక్షోజి - చతురస్రగతి

ప॥ హరిహరిహరిహరిహరియనుమననా - మున్యచింతనీ కెందు కెమననా॥హ॥

అ॥ దురిమికన్ద నమాన వెమననా - దూరాలోచన సేయ వెమననా॥హ॥

ఋ॥ పరిభ్రామి నుసినుపించిమరి - వారిభ కలకు బరితానములిడి
మరిణశించి బడి కించునిచ్చా - మున్నుచు దేవుడుద మూర్తిగాన॥హ॥

1 తెలిసి తెలియనూరచే నీపట్టు - దిగులుజెంచవే వెద్రుమననా
పలుమరికి నైన బెల్లిదెచ్చుకొని - పశ్చాత్తాపముబడవే మననా
చలనంబెచ్చుదైన విడువవుగదా - కలనైన న్వెలితి మానవుగదా
సలలితయావన భోగ భాగ్యములు - కలకాలముసతిములనియెంచకే॥హ॥

సీ. తెలియనిసుఖదుఃఖములుబొందికొన్నాళ్లు పొత్తిళ్ళలోబడిపొరలినావు
తలిపండ్రిలకుదప్ప వెలిలోక మెరుగక తప్పటంబుల దారినావు
కొన్నాళ్ళు పిమ్మటంగోతిచేష్టలగల్గి గురుగుదనంబున దుర్బలినావు
అటుపయిగొన్నాళ్ళు లడిమీసవలపున గడుమోసక తైలంబడవినావు

ఇష్టజెరిగియు నెరుగక గొప్పకొరకు.

వ్యధ సంసారమున దేవులాడెదీవు

ధరణి నీమీద నేమి కానినానా

చు లుడికి న్నెడ నెదురా శాసనము॥

ప స ని సా రి స గా మ ప మ నీ-స ని ధ ప మ గా రీ స రి ని॥స॥
ప్రకృతికంతటికిగారణము ని-త్యనిగుపమ శేషోమయుని ॥హ॥

2 గా మ ప మ గ పా మ గ రి స నీ ధ ప మ ప ని ధా పా
ఎందుకు వెనునిష్క్రమింపు-రెందుకు బహుతపంబులే
మా ప ని స ని గా రి స రి ని-సా ని ధ ప మ గా రీ స ని ॥స॥
సందియమునుమాసి సరిగ-నత్యైమెప్పుడు వాకొనుడు ॥హ॥

సీ॥ సకలపాపములచే సన్నతబొంద సత్యంబుకలమరి సాధనములేకు
విధిక్రమంబులుగా కుగర్వధలుపోప్పి-ప సత్యంబుకన్నగ్నగు దానలేకు
పాపాత్ములు చేయు బాధలనడిగి ప సత్య-బునకుమించు శరణవేడు
భోగునస-నార భుజిగ గాగముమూన్ప సత్యంబునక్క నౌషధములేకు

మృత్యుసంహరణమున మర కృత్యముగను
గల్గనిదేవునిది యిక్కన్మరణము
సత్యచంఘలు తుగకు బ్రశస్తీకృతే
జగదును గర్భవత్యయగు జానకినె

సామరావధి—రూపకము

౧॥ స రి మ ప దా నీ నా-స ని ద ప మా గా రీ సా ॥స॥

అకట కటాకస్థం-బధకము సత్యాశ్రులకే ॥య॥

౨॥ రి మ రి ప మ ద నీ రి నీ-స ని స ధ ని ప దా మ గా రి ॥స॥

ఒకయే డయినన్ముఖం-బాదవెనె నీతారాముల ॥క॥

౩॥ ద పా మ గ రి సా రి మా-ప దా ని స రి గా రీ మ ప

ఇకేమనెద బెండ్లియా-డుకొన్న మొదలాదంపతు

మ ధా ని నా రి గ రి సా ని-స దా నీ ప దా మ గా రి ॥స॥

లకబ్బు దుడకనులబాధ-లకున్మేర లేదుచూడ ॥అ॥

౨|| పరిణయం! నైశ్య మగునాడెజానకి రామునితో పరిణయమునకు
మామిడిపువ్వునోయి మగపాన గలవేళికి దేశమున నేతలు పరిబడి
పడినెల్లలముతెన పతిజానకి నీతి మది పరిపరిణయమున నిర్వచిగలిసి
తనదు పాతివ్రత్యమున కిన్ని పాపిగానధర్మతో పరిణయమునకు

హాయిగా గొన్నియేండ్లు పట్టినట్లు
ఉయిన పెరిమిటితోనానకి మంత్రవల్ల
నిండబడి మూలతీరుణి నిండుచులు
సమయమున బంప దిరిగి కష్టమునకు

తనస్వతి — భువంగితి

౩|| దాని సాపని దపమ-గా కి సని పని పని | దా
జానకిశపథము స-దానంపి సెధపథము || జా||

౪|| కీ గమా పదనిధ-పమ గారి సానిధని | గా
మానవంతులకెల్ల మహిమతో నివర్తనము || జా||

మ|| గామా పధాని పా-గరి సాని గామా
జానపింబు స-దాన సమోద బు
గాని పని సని రి సని-సగ సని దని ది దా
గాని వినుపచిరితిము-కగుజారసభరితిము | జా

౫|| నైదేహిగూడి పట్టాభిషిక్తుడై గాజితక్తు శ్రీరామచూ
శిష్టరక్షణమును దుష్టశిక్షణమును సేయుచుయోగ్య లోహమున గా
నేలుచుమహి కెల్లగృహముగధర్మగుడుగుచు, మనోకళి ముచూ
శతకోటిమస్మధ సౌందర్యమూర్తియెట్టి కైక్క-మూలని పట్టాభిషిక్తు
పక్కలోపల బూర్ణగర్భంబుతోడ
దొడరికూర్చున్న యిల్లాలికడుపు చేత
బ్రేమగా దడుముచు ముగ్ధబ్రేమనొనుచు
మందహాసంబునంబలెక్కి మంతనముచ

నాగానందిని — చతుస్రజాతి — త్రిపుట.

ప॥ ప మ ధా ని స ని రి ని స ని దా ప దా - పా మా గ మ గ రి గా
మ ప మ గ రి స ॥ప॥

పరమాత్మనిష్ఠపవలసహయిగా—బ్రాహ్మేశ్వరి మనముంటిమిదివరకు ॥బ॥

అ॥ ని రి ని స నీ దా పా మ గ రి స నీ - స రి గ మ ప దా ని స ని
ధా ప మ గ మ ॥ప॥

బీరబీరశత్రుతానము గనుమా-పితృబుణమునీరముఃపంశముర ॥ప॥

మి॥ రి గ మా ప దా ని సా నీ స రి గా - మ గ రి గా మా ప దా నీ ॥ప॥
పరిమార్చినాడ దుష్టాసుగులకా - ధరిణియెల్ల నిష్కంటకంబయ్యె
ద ని స నీ దా ప మా గ రీ గ మ ప - దా ప మ గ రి పా మ గా
మ రీ గ మ ॥ప॥

తరుణినికోర్కె- నిండుగర్భిణి-దాచక చెప్పమెద్దియై నిచ్చెద ॥ప॥

గీ. అనినవిని ప్రాణవాఘుని యూహ్యకముల ముగుజానికి గృగృహురానిదరపి
విషయమున్నంతసంబును జనువుమీర । ముద్దెముల్లెపు నొల్క
నిన్నొప్పిపల్కె.

ఝంకారధ్వని — రూపకము

ప॥ సా రి గా మా గ రీ స - నీ స రీ గ మా ప మ గ రి ॥సా॥
ఏమినాపుణ్యమిట్టు-లీవుకోరుకొమ్మనియెద ॥వే॥

అ॥ సా ని ధా ప మా గ రీ గ - పా మ గా రి సా ని సా రి ॥సా॥
సామీనీకలొత్తమున్న - జాలదాయికేకొరంత ॥యే॥

మి॥ నీ స రి నీ సా రీ గ రి - దా ప మ ధా ధా ప మా॥
వేమరు నీపాదంబులె - నామదికిందోచనీ॥
గా రి గ మా పా మా గ రి - స నీ ధ పా మా గ రి నీ ॥సా॥
కామితముందారాత్రిజ-గదేకవీరాభళిరా ।యే॥

1. నీ న నీ రి గా మ గా రి - పా మ గా మ గ రి గ ధా ||ప||

వి న నా మనోహరుడ - యంత ముద్దుజరిపెదే

నీ ద ని ప వ ని స రీ గ రి - సా ని ధా ప మా గా రి స

కా న నమున మునిభౌర్యు - గాంచు వేడ్క జెల్లించుము

నీ సా రీ గ మ ప మ గ రి - నీ ద పా మ గా మ గ రీ

నేనప్పణ్ణానతులకడ - నెమ్మి తోడనత్త ధలకా

సా ని స రీ ని సా రి గ రి - మా గ రి గా పా మా గ రి ||సా||

వీనువింగు సేసికొని - వేగమె న్ననెన్దొచ్చెద || ౩ ||

గీ|| అనిన సంగీకరించిన యధిపుచేరి|గొంతచికిచ్చిదిం చెన్దొమ్మలాంగి
పిదపై గాముశంబూర్వవిధిబురంబు| శౌర్యులవలె జనులతోధింపనేగె|

ఉ|| నాముననాడసంతతి నివారిత మ్మృగచూడసర్వస
ద్రావకముఖ్యగామ పవకంజనిరంతరి బస్తిసఖ్యము
శ్రీమృత కామరూప రవిశిక్షిత వేదకలాప ఘోషలం
కామతూగ్ని సామక సమాశ్రితసంచయ సౌఖ్యదాయకా||

పంచచామరము|| సముగ్రిలంఘన ప్రతాపశాలి గామనోత్తమా
విమృత గణేణీ లతాలవిత్ర సాధుసత్తమా
సమస్తవేదశాస్త్రసావి శానదాశ్రితావనా
సమీరపుత్ర రామచామసార నిత్యజీవనా||

వ|| అవధరింపు మొక భటుండుమాత్రము వెంటకొన ముష్టిక్షణశిష్టరక్షణ
దక్షుండగుశ్రీరామచంద్రుడు మారువేషముతో భూలోకమున స్వస్థులు
విడుచునట్లుక్రమక్రమముగా సౌధాంతరిములనుండి క్రిందికిదిగి కీర్తిధనము
యంబున గోటకావలివారల జాగరూగతం బరీక్షిలించి-సింహద్వారంబు
వెడలి-యగడైవం తెనందాటి-నానావిధభంగ్య క్షుంబులచూడలనుసమనా
నున్నవివెడలుపు తిన్ననిరాడవీధియంకు జీను నెన కొప్పకలుగగా యె
మెల్లగ గడిచుకొక యమగువేయుచు గొప్పపాపములను గొప్పగగతించు
తమ చిరుతచూపుల సహజదార్య గాఢస్వభావితగుండు గొప్ప

మింటిమబ్బుల వెడదచెవులం జెదరజన్ముచు, దమహృదియనిర్మలత్వముం
 దెలుపుదంతకాంతులుదిక్కులన్వెన్నెలలుగాయ-నల్లవూపనై నశోధించి
 నిమిషోపాయంబునం బట్టజాలుతుండగ్గింబున నేలదుడుచుపట్లపూత్క
 రించుచు-దెసలదరఘోకరించుచు-నెట్టికష్టంబులైన సహించియల్పుకు
 లొంగియైన లోకోపకారంబుగా నడచుటయే జన్మకుసాధన మనునట్లు
 మావంతులనశంబున మేనులంబ్బు కల్గె శంబులనలంకరింపబడి-యె, దె
 నం దమయాన్నల్య బలపుష్టులకుసాటి లేవని యిరుప్రక్కలం జయఘట
 లుమోయి-నూగుచుంబిల్లకొండలవలె నడతెంచు నేనుంగు లవ్వెన్క
 శాయమాంబులకిముందుబొంగులనలెనుకుననంక మెకలెత్తిసురూపిత్రిప్పు
 కొనుట మెండన్నట్లు మొండిచెవులతోడి చిన్నకోలతలలనాడించుచు -
 దమయందమేజంతువులకైన లేదని నిరసి చుదీగునప్రవేశాదుపెదవులనాక
 సంబుచప్పరించుచు-నెట్టిబరువుతోనైన నామడలగుండులుగ నకునగల
 మనుగవంబునం మాగినచ్చు బేగిరావు-లాపినపవితచాజా-మాలతో
 రబ్బరుబంతులవలెదుఘ్నచు నబ్బురపునడలచు డాంబాజీలు సేయుతురు
 పుగుర్రంబు-లాపిమ్మట నొకనో మహతాబు-లొక్కెడజిచ్చుబుట్ట-కట
 దారాజువ్యా-లొక్క-ప్రక్క ఈతచెట్టునావున నెగురు కాగితపుబుట్ట
 లొకచెంత వెన్నముద్ద లొకవైపున నెల్లొకమూల జక్రంబులు మొద
 లగు పలురకంబుల బాణసంచా-లాతెనుకొనె పటా - చెడిదమ్మసరత్తు
 దొట్టిగరిషి సాము - లాపము రమ్మోలు వీరిణము, తామ - టకోరా-
 సన్నాయి - తూతూబాకా మొదలగు పెక్కురకంబుల బాజాబజంతీ
 వాద్యము-లాపై నిత్యకన్యాత్వము-నిర్మలదృష్టియు-సంతత పరమేశ్వర
 సేవయు వాసికెక్క సారంగి తపలా దొట్టిమఘుర ధ్వనుల సహాయంబున
 భక్తిరసముట్టిపడ జగదాహ్లాదకరంబుగ బాడియాదు దేవదాసీమణులవ్వల
 వింజామరలు వీచుచు గర్పూరపు దివిటీలుపట్టుచు - వేదమంత్రంబులు
 చదువుచు బవిత్రవస్త్రంబుల నొప్పు బ్రాహ్మణోత్తములు మోయు
 బంగరుటందలంబున వేంచేసియున్న గౌరీశంకర విగ్రహంబుల దివ్య
 వివాహమహోత్సవంబునకు బూర్ణ కలశంబులంబట్టి రాజహంసలగతి

వచ్చు పతివ్రతామణులు - చిట్టచివరకు దేవకార్యములగు పురమండలి
పిన్నపెద్దలంతయు నూరేగు సంబరము గావించువేడ్క కద్భుతానం
సములొంది - నెండియు నెల్లవీధులు సందులు మూలలు తిరిగి
యందందనగా కాపులయప్రమత్తతకు సంతసించి యంతటం నొడుబుగ్గి
దిబ్బలు ముంటికంపల మోపులు పలురంగుల తడిపొడి బట్టలమేనులు-
నూడిదె పెంటలం బొడ్లుచు - దాంపత్య నైభవంబున నొండొరులం
దన్నకొని కాట్లాడుచు నారోహణావరోహణానుసారంబుగ విలంబక్రతు
కాలంబుల నృకలశోత్రహాప్యజనకంబుగ గూముగాడిదొంగల చాకలి
పేటలో బోవునప్పుడొక చాకివాడు తనభార్యతో వక్ష్యమాణంబుగ
జగజమాడబోచె

బలహంస — చతురశ్రిగతి

ప॥ ధా నా నీ మా ప ధా సా, నీ ధ మా | పా ని ధ నా ని ధ నీ ధ ప మ
రి మ గ సా ॥ధా॥

ఓసీ యోమా మలాడిచాలునీ - వేసముమోసము - వైశ్ణవిగ తెలిసినే
॥యో॥

అ॥ ధా సరి మ గీ మ గా సా - నీ ధా ప మా ప ధ స | గీ మ పా మా
ప నీ ధ - పా మ రి మ గా స నీ ॥ధా॥

నాసెలపులేక నీక - న్నముంటికేగితివి | నాకునీమీదనింక - నమ్మకము
లేదుపా ॥యో॥

1. ప ని ధ మా ప ధ సా ని - ధా ప మా రి మా గ సా రి | ప ని
ధా స రి మ గా స - గీ మ పా ని ధా ప ధా మ ॥నా॥

బల్లలపండుగకీత - కల్లుత్రాగినిన్నుకోర | నల్లగాదమచునీమ - చెల్లెలుగట
దాగ లేన ॥యో॥

గీ. అనుచు గోపింప వాకిటకాలినీశ్చి
పొమ్మనిన వానితోడ రాముండునూరి
కాపువలె నడ్డపడి యోహానముగను
వదలకుము భార్య ననవాడా పలికెన్

మేఘరంజి — శ్రృంగతి

స॥ సా రి గ మ ని స రి నిసా రి - గా మ ని స రి నీ మ నీ ॥సా॥
మంచితగవరివలెనీపు - మధ్యబడితి వేమయా ॥మ॥

అ॥ సా ని మ గ రి గ రి స నీ స-రి గ మ నీ స నీ మ గా రి ॥సా॥
ఉంచుకొనుట తగునెదీని - యొ :లనుట జేమయాని ॥మ॥

మి॥ నీ స రి గా మ నీ మా గ - రీ స రీ ని సా రి గ మా గా మనీ
స రీ ని సా రి - సా ని మా గ రీ స రి నీ ॥సా॥
ఎంచగరావణుండొద్ద - నుంచుకొన్న నీశను బిల్పించి నిందమోసి
యేలు వెర్రిరాముబంటువోహో ॥మ॥

1. సా రి గా రి గా మ గా రి - సా రి స నీ మా గ మ ని రి
దుడ్డుగల్గుగొప్ప వారి-దోసము లెక్కింపరెవరు
గా మ నీ మ నీ స రీ ని - స ని మా గ రి గా రి సా ని
గుడ్డలేని పేదవారి - కులమెంచగ పెద్దిలంత
నా రి గ మ గ మా ని సా రి - గా మ నీ స రి గ మా గ | మా ని
స నీ స రి గ మా ని - నా ని మ గా రీ గ స రీ ॥నా
అష్టపదకు మాటబొందినట్టి యాలిపొందికేల, ష్టంగపౌరుషములేని-
సంపదనా తెట్టనకా ॥మం॥

గీ. పంతమున దొడలపైనిడి వాడు దొంగి
లించి కూటమిగోరి పెక్కేడులింట
నుంచుకొను నాలి మళ్ళి రప్పించి రాము
డొరయిల్లాడు వరల నీతిబెట్టె.

క. అనవిని సిగ్గువడిగిరు
క్కున నారాముండు పోటకున్నళ్ళి వరిం
పనలవిగాని జనుల నిం
దనుకూడిచిలోన నిల్లు తల్లడనుండె.

రాగవధాని — రూపకము.

౧॥ సా ని ధా ని దా ప మ గా - రీ స నీ ధ ని స కీ స ని ॥ ౧॥

ఏమి సేతుడైవమనే - చిప్పినిరి ఎ కుని పై చేని ॥ ౧॥

౨॥ గా మ ధా ప ధా మ పా - ధా ని సా ని ధా ని సీ ॥ ౨॥

భూమిజాతియగ్ని సః - పూతయయ్యు మచ్చహా ॥ ౨॥

౩॥ రీ స ని ధ ని స ని ధ ని ధ మ - పా ధ ని సా ని సా ని

నీమముగల రఘుకులమున - సేన, కీర్తి - పాలెతి

రీ గ మ పా ధా ప మా గ - రీ స ని ధా ని స ని ధ నీ ॥ ౩॥

పామగులుంకూడనన్ను - బుచ్చిన కేసరి యకటా ॥ ౩॥

౪॥ సా రీ స ని రి స ని ధ ని ధ - ప మ గా మ స ధ ని స ని ధ ని

ప్రాణేశ్వరి నెడయనగున - యపవానము బడయనగున

సా రీ గ మ ప మ గా మ - నీ స ని సా ని ధ ని

నేనెందుకు బ్రతికినాడ - నిందితకమున కనయో

సా రీ గా మా పా ధ ప - మా ప ధ సీ సా ని ధ నీ

భూనాథుండెగహిత - భోగములాపించినవో

రీసనిధనిసనిధ పామా - గామాపధనీసనిధ ॥ ౪॥

పూనియతనిప్రజలుధర్మ - మునప్పడినంశ మమా ॥ ౪॥

సీ. అగ్గిచేదంబట్టునట్లయోనిజసీత వట్టినిదంబడవలసెవిట్లు

పరగృహమందుండి మరిభరణ - జేరి స్త్రీలుజానకిసాటిచేపుదురింక

భార్యపై వలపున బాగుపమున్విడనాడితినమమాట నేడవి - టి

జకలంక సూర్యాస్వయమున బుట్టిననాకునిందిత స్నేహంబునెరపగాదు

ప్రాణపదమైన భార్యను బాంధవ్యంబున
 యిలను ఘోరాపకీర్తి సహింపగలన
 కటకటా ముందునూయి వెన్కకునుగోయి
 యెద్దియుం దోచకుండు నేనేమిసేతు.

క. ఈనిందకోచిన నాగ్రాజునుమతోధమయన్నట్లునకేర్తి
 మానుకొనరు ప్రజ గానకా బ్రాహ్మణ్యరి నెడపి కష్టమెచసహించు

గీ. తాను కష్టంబుపడియైన ధమపథము
 వలదుతప్పింప బ్రజకు భూభక్తగాన
 నిందబోగొట్టుకొనుటకై నిశ్చయముగ
 భూమిజయు నేను విడుబడి పొగలవలయు.

ధవళాంబరి — జంపెతాళము

ప॥ ప మ గ మా పా ధ ని స-రీ స రి ని ధా ప మా ॥ప॥
 అరయమారాచబ్రతు - శందరికి దెల్లమే ॥య॥

అ॥ ప ధ నీ ధ వా మా గ - రి స నీ స రి గ దా మ ॥ప॥
 యిరుపేదయేమేలు - పృథివీవిభునికన్న ॥న॥

మి॥ స ని ధ ప మా గా రి స - ని స రీ గ మ పా ధ ని
 ఇరువురకుం డొల్లిటి - యెడబాటను గాయము
 స రి గ మా ని ధ ప మ గ - దా మ గా రి గ మా ॥ప॥
 పరగమానియు నిపుడు - పచ్చిజూపినయో ॥య॥

చ. బలిమిని రావణుండు తనుబట్టి గృహంబునుంచు కొనక్షయ
 వ్యల బెనుమంటలోదుమికి పావనతం గనుపచివచ్చు నా

నెలతకు దప్పులేదు కలనిండును దెల్పినచాకిర్కల్లేలే
దొంగరియుజానకేబ్రానికి యుండుటవానగు నేరమాయము.

గీ. పత్తిముఖుచేత ముగ్ధులబడిననీశ
చిచ్చుమెప్పించితరిగి నన్ జెందునట్లు
ఇపుడు లోకాపవాదము నెకసొన్ను
జారులందరు మెచ్చినకొ జేరుకాతె

క. అని కృతనిశ్చయుడై ల
క్ష్యమనిం బిలిపించి వేగుజామున లక్షా
వసతముఖుండై రాముం
డనియొకంతటికి ధైర్యమాయచు నిలుచున్

నీతిమతి — త్రిపుట తాళము

ఘ॥ సా రి గా రి స నీ స రి గా రి - పా మ దా పా మ పా మ గా రి నీ || గా॥
వింటివా యనుజామనకెంత - వింతఘోరాపవాదనచ్చెనో || విం॥

అ॥ ధా ని సా ని ధ ప మ ప ధా ప మ - గా రి గా మ - నూ గ రి
గ రి స నీ || సా॥

కొంటెరావణుడటులదా జెర - గొన్నసేతనుడెచ్చితినటయహా॥ వి॥

మ॥ ధా ప మ పా ధా ని సా నీ ద - నీ స రీ గ రి గ మ ప మ ధా ప
ఒంటిగనీరేయినే రాచ - బంటుభంగి బురమున దరిగప
ధా ని స ని ధ పా మ గా మ ధా - నీ ధా ప మ గ రి స ని స
గా రి స రి ని || సా॥

తుంటరియొకచాకినామనా - తోబోరులీటులనుకొనుచుందుర యె॥ విం॥

1. సా ని సా రి నీ సా ని ధా పా మ ప మ ధా ని స రీ ని సా రీ
ఎన్నడైన లోకాపవాదం - బెరుగబోవని సూర్యవంశం
సా ని ధ ప మ ప మ గా రి గ రి - సా ని సా నీ గా రి స రి గ
నిన్నిది - ములకు చావలన - నిట్టినిండె ౨ ౨౩౩౩౩

శ్రీ గ మ ప మా ప థా ని స రీ సీ - స ని రీ స ని థ ప మ గ మ -
ధా మ గ |దా||

కిమ్మహినయోనిజాతపునీ కే-యెడనైన గొరతగలదె-సతీమణి ||య||

ద్వీపన|| అనవిని జానకి యపుకు లక్ష్మణుని |

క్షణముండు మనివేగ స్నానంబుసేసి |

2 వెలియుడుపుంగట్టి వేల్పిగ వేసి |

పాలుపుగ గుంకుమబొట్టునుబెట్టి |

3 గారికి పూజలు గావించిమరది - శో ర థ మెక్కి సంతోసంబుమీర||

వ. అంత నాయరదంబు నాయువేగంబునం బోవుచు నెడ నెడ
నానావిధ పక్షి కూజితగబులం బెలంగి పూవుపించె దోరపండుకా ము
నొప్పారి దుజ్జనహృదయంబుపోల్చి దమోభూతంబై లోవుచునుగాని
పెందోటలును జుట్టునకుం బిల్ల వకుసబోలి చుట్టునెలుంగుబలియు పేగా
ముద్దపుచెట్లకు నడమదొలుత వలచుచి కష్టపడినంగాని సులభజీవనము
దొరక దాపై నొన్నశ్యంబుజూప వచ్చునన్నట్లు సంసారులపోల్కి- వంగి
లేచుచు సుఖదుఃఖంబులం గిరిగి నేతంబులు దమగుడ్డు దొప్ప రాసు
డెందంబులవలె నిగూఢంబులయ్యు బరోపకారంబుగ బరిణమించు నా
తులదాపున బలుతెన్నుల నిరుదట్టబయరకంబుల కూరపాను బెంచుచుం
బారుకాలువనీళ్ళం బెరుగుచు వకుసలుగట్టి తమశీయాని పసిడి మేను
వెల్లయాకుటుడుపులం జుట్టుకొని ముత్తయిమలవలె , కి ఎచ్చని
కొనలు మాత్రమగుపరచు చెఱకుపెరల్పును - నేచుగి ప్త కుల్ల
మిగిలిన నీటిగూడలందోడు పొలము కాపులదిట్టించు బురవసత్కొను
చేపల నీసడంచి వెల్లులు పెరుగుముసలి చెరువు గర్భంబుల మొడి
యాగుదుబ్బుల కెగబ్రాకు నత్త యెండ్రికాయల బొడుచుకొని
తినుగుడ్డికొంగల నెద్దుచాటుననుండి పడమోదు వేటకాని కూళి
తనంబునకు బకులుగ వానియగుంగులం గుచ్చుకొని కదిలనియక
వాసిందుదకు దోడేళ్ళ కప్పగించు పెద్దతుమ్మముళ్ళనిండి శుష్క
విస్తీర్ణతంగలిగిన మెరకలును నడిమిగూరముగన్నడనీక పిన్నపెద్ద తర
గతిగా బాగునీర్చి వానకుంజాడయనకు కొండపానీయల బెన్న

దల నరకోరినుపొడవునంబడి చుక్కులకు బుగ్గలుపొసుచునట్లు ముత్తైపు
తుండర్లం జిమ్ముచు సహజ కవితాగానంబు లకరణి యధేచ్ఛగుగ్రీర్ణి
పారుతీయని వెండినీటిధారలు మెట్టలుగదిగివిచ్చు కల్వదామరకొలంకుల
చుట్టుచుల్లగుంబండి యెరుగుపనసయనంబులకు నడుమ నందగదనలగు
మొగలిసంపగిపూదావులకుబ్బగినాగులు సగముమింగిన మేకల మిగి
లిన సగము తెంచుకొని యేగ బెట్టులుల న్భల్యావశిష్టంబుగజంచు తిను
కేచులం గరచి చంపుచీమలం దిగమింగు నెల్లుబంటులం దెగగాల్చు
మి.మి.గుల విదల్చుకాగ్నిచ్చు నెరపునడవులుందాటి — నల్లపల సీసా
యజ గిలంబులు కావలియైరాగ మెడియందుచిగుకంచు మువ్వగంటలు
ఘణఘణమనిమోయ జిగుతేనెగవ్వలనగిషి చేరుబడిన పలురంగుల
కుచ్చులగంతచే సింగారింపబడి యిత్తడిమహామగల బల్కూనికొమ్ముల
గట్టంబడిన నెనులికుంచెలందంబుజూప రాచతీవి భారమెరుగక యే
బసయెద్దునెంబడిం బలుదినసుల బరువుటంకెంబులతో లక్షలకొలదిగ
గోలాపాలంబుగ నడుచు గోనెల్లెద్దుల నదల్చుచు బెళ్ళురేగు పెంధూ?
న్మాము నారచీరెలు మెడలంగులివింద పేరులుగాల్పేతులు మడుగుల
కొలదిగ గంచుతోడువులమరియు వింతమోటసింగారంబున నొప్పాగు
నిత్తెగుల కొన్నాడిచూపుల కొయ్యారంబుగ విండ్లూచలు గండ్రగొడ్డ
ల్లిగబట్టికొను బిడారువాండ్రె వెల్లుగుడారంబులకు జలువనీడలొసగుచు
నామడల మేరవిస్తరించి యూడలుదించు మర్రీచెట్టుల వేరులకు నీళ్ళం
దించు పేనొడ్డులనోరలెత్తి మోకాల్పడి కాపులయదల్చులూతగా బరు
వుబండ్లలాగు నెనుపోతుల డెక్కలం దెమలనీయని మెత్తని యెర్ర
యెంకు వంకుబగుండకు నోడుగబుక్క నెరిపినట్లు వెల్లఘరఘచేసిన
కైనడింగాలిచే సాపుచేయబడిన పొడియసుక పరపుల కవ్వలన నుపై చెమ్మ
గలిగి న్నెప్పుంబుగ బాములుం బిట్టలు నడుచుజూడలగుపర్చుతిడిదిబ్బలకు
వెన్న జీరు ముత్తైములకగిది నల్లబూసలతెరంగున వెండియుం బెక్కురం
గులగ నిసుకనగుపర్చుచు నద్దంబుమాడ్కి దనలోనిపిత్త పరిగెలమ్మిట
నల్లగులకు గుకిపిట్టల బెర్రించుచు నయసునుళ్ళిన మనసుమాడ్కి ప్రాణై

గుగళ ప్రిన్నంబై యుబ్బుచూని నన్నవడి మెల్లగబారు నొక యేటిక
న్వలి యొస్తుచేరినంత.

సీ. అకైననల్లాడ నీకదిగబ ధనముగ గాలిచెమ్మటంబొదవెనుక్క
మిన్నంటిచల్వకై మెలపుతోమత గ్రన్దచాలుగనిరు ప్రక్కజాచెర్చె
ముంగాళ్ళతోజ్జేబుమొదటగాలిత్రవ్వికుదురుగ బడుకొనెగుంటన్చె
యొడమావులగాంచు చెంతయునప్పిలో నాడిపరువుచెట్ట లేసిబక్క

గీ. యొడభులు పుకెత్తి తుమ్మెదలుడిగెసమ్మ
రగులుకొనున్దగ్గిరి గనరాదుమాన్దు
అడవిపందికి బురననీరయ్యెమున్దు
వేలసెబసిరద్ద నిమవేసవినడుప్రోగు

గీ. అంత లక్ష్మణుతో నీత నచ్చటముని
పల్లెకుంగూతమేరను బండినిల్పి
స్వామిఫలహార మొరించి సేనదేరి
ప్రేమమీరగ నిల్లనె రాముదలచి

నవనీత — త్రిపుట

ప॥ గామా పాధ పమా పమగరీ - సరిసనీ సరిగాసూపాసూ॥గా॥

అన్నాలక్ష్మణనాదుకుడిక - న్నదరజొచ్చెనదేమోకాని ॥ మ॥

అ॥ పాధనిసారి ననిసనిధ పమగ-మ పధనిసనిధాను
పమా ॥ గా॥

తెన్నునగూడనపశేకునములయి-దిగులుపర్చెనునాదుమదినో ॥ అ॥

మ॥ సానిధ పమగారి సారి నీ-సారీ గరిసనీరినీసని॥

సన్నతగుణశాలియైననీ-మన్నన్విడిచియట్లువచ్చితి॥

గామపమానిరీసగారి న-నిదపామపదానిసరిసనీ॥

తెన్నెలమాని చీకటింబడి-వెతజెందుచకోరమునతెనో ॥ మ॥

1. ద ప మ గా మా ప థా ని స రి స-నీ స రీ స ని థ ప మా గ రీ!
అరయగానాడబుద్ధిమిగుల-సల్పమైనది గద కానిచో
స రి ని గా మా ప థా ని స ని థా-ప మా ప థ నీ సా ని థా పా
వగునిబాసియరణ్యమున స-చరింపగనే గోరనేలా||
ధ ని స రి సా నీ థ ప మా స థ-మ ప మా గ రి సా రి నీ స గా
సరిసరిచాపల్యము స్త్రీలకు-సహజంబనుమాట నిక్కమా||
మ పా థ పా ద ని స ని థ ప మ థ-పా మా గ మ గా రీ స రీ ని||గా||
భరి సజాల విరహము మరల-బ్రాణేషునితోనన్ను గూర్పు ||మ||

గీ. అడవి మునికాంతలం జూచు నాసవదిలె
నెండబడలిక నాయ నిద్రింతుకొంత
యింటికిస్మల్చిపోదు మంచింతికన్న
మూయగని లక్ష్మణుడు తలపోసెనిట్లా.

కోసలము—రూపకము

- ౧|| స ని థ రీ స రి స ని థ పా-మా ప మా గ మా ప థా ని!
అకట యామెకు గతెనరా-మాజ్ఞ నెట్లు తెల్పువాడ
అ|| రి స నీ రీ స నీ థ ప మ-పా ద ని స ని రీ సా ని ||స||
నిక నాఘోర వాత-విని-యెల్లుబ్రతుకు నీసాధ్వి|| య||
మ|| స ని ద పా మ గా రీ స ని-స రి గ మ పా ద నీ స రీ
సకలమైన కష్టంబులు-జగమున గల్గిందెలుక
స ని స రి సా నీ థ నీ థ-ప మ పా థా ని స నీ రి ని ||స||
అకుటిల సత్యస్వభావు-లకె కల్పించును దుర్విధి ||య||
క. రాముకతింజ్ఞ దెల్పగ | భామినిపరిపూర్ణ-గభ-వతి యేమగునో
నామంగటచూఁచుకొంటి! యీమగువగొను దురన్ధరచేనెట్లుగండున్.

ఋ॥ ప మ స మా పా ద నీ ధ స నీ - దా పా మ పా ధ నీ దా సో
తెలియరాదెందు కేకతమో - దిక్కెవ్వరింక చాకయ్యో

మ ప ద ని ద సా ని ధ పా ధ మా - న మ సా మ పా మ దా మ
సా మ ॥స॥

మువిధి వింతగ వ్రాసెనా తలవ్రాత రామ రామ రామ ॥క॥

శా॥ అన్నా లక్ష్మణ బుద్ధిశాలివిగదా యయ్యో యరణ్యంబులో
నన్నిట్లొంటిగనుంచి పోవదగునా నక దల్లిగాడూచె దీ
వెన్నండైన నకల్మషాశ్ముడవు తండ్రీ రమ్మా నన్నేగ నీ
యన్నం జేస్తుము పల్కవేమయితివయ్యా వీర రామానుజా.

గీ. అనుచు బలుమాకు నీత లక్ష్మణుని బిలిచి
యుత్తరములేక వేసినిట్టూర్పుచు
ధరణి నొక పత్రముం జూచి దాని బనిచి
కతినరామాంజు నూర్చుగాంచె మరల.

సీ ఎల్లపిల్లలుగూళ్ళ కెక్కగ గుడ్లగూబలు ఋషిపక్షులుం బయలుడోసె
నై దేహిదురవస్థ పరికింపలేనట్లు ఖిన్నుడై సూర్యుండు కన్నుమూసె
వసపుగుంక మము నాక సమున సంజయ నేరసపెద్దమ యారబోసె
అంచెలుగా నక్కలరచుచు దెసలందు ధరణిజ కష్టంబు నెరుకజేసె

చీకటి ముసుంగునకో భూమిచింతబండె
చుక్కలు స్ఫీతకై మింట బొక్కుచుండె
బొదలిదవు దివ్యెలుగ గొండవోల్లమండె
జనకజకు నప్పు డిష్టమశనియు నిండె.

క జానకీయు మూర్ఛదేరినపైసెంతయు వ్రేరియెత్తి భయముదొరగియ
క్కాననముం మర్చర శోకానలదందహ్యమానమై యిట్లేడ్చెన్.

షవాని—రూపకము

౪॥ స గ-రి స నీ గరి ని గా మా-నీ-ధా ని స రి గని॥౩॥ మ గ రి ని రి
ఎంత-నిజేసితివిరామా-నీ-వింత నిమిషవనియె గ ॥యె॥

౬॥ దా ని సా రి సా ని ధా ని ధ-మా గ మ ధ ని సా గ నీ॥౩॥
సంతతంబు నిన్నెడమ్మిచ-సాధ్యుడ౩కప్పగించి ॥యె॥

1 ని స రీ గ మా గనీ స-ని ధ ని సా ని ధా ని ధా
నీచులాఁగొన్న నేమి-నిజము నీ చెరుంగవా

గా రి గ రి స నీ ధ మ ని ధ మ ధ ని సా ని స గా రి ॥౩॥
నాచరిత విత్తమునీ య-నలుకు నాత్యమివ్వలేద ॥యె॥

సి అపవాదమూర్ఖి గాజ్యంబున నితినిబ్బుటకు నన్నికనాఁడ భూమిభగ్గ-
గాన బ్రాణేసుపై నేరములేదు కలవాఁడై చిల్పక కర్మకరంగి
యపవిలోననుడించి య గినసామిత్రి తెప్పదిగామాడ్చ జెప్పించి
నింకగర్భిణిగు నేబ , మరన్ బ్రకింపలేకల్లు పత్రిమందు
వ్రాసిపోయిన లక్ష్మ పరవసన గీడు
నాకుదోచకుగాని యె-గ-ష
రావణాసురుచేత గొంపోచబడిన
నాడె చానకి బ్రతుకుట నాదిత్యుని

హిందోళము — చతురశ్రగతి

౪॥ ని ధా మా ధ ని సా మా గా-మా దా ని స మ గా మ వ ని స ॥నీ॥
రమ్మా మృత్యువే సంజే-కొమ్మా చచ్చి ముఖమునిపును

అ॥ నన్న గా మ దా ని స మా గ మ ద ని- నా ని దా ని స మా గ గా మ
గ మ ॥నీ॥

నమ్మకొన్నరామును నన్నికచెను-నాకు నీకన్న మిత్రులెచ్చరిక ॥౩॥

1. ద ని సా ని ద నీ దా మా-గా స మా గ మా దా ని స నీ ద మ
తినుచోవులులారా నే-దీయరాని మీ మాకలిసేరగ

స మ గ మ దా ని సా ని ధ మ గా స మ - గా మా ద నీ స మా
గా స మ గా

ఇనకులదీపమైన రఘురాముని - కిల్లాలనయ్యునిదంబశియూ
మ ద ని స మా గ స ని ధ ని స ని దా మ - గ స మ గా ధ మా
ని ధా స మ గ స మ "ధీ"
వనముననొంటివిడువబడితినింక - బ్రతుకనొల్లమీకుబుణ్యమగునను"ది॥

గీ. ఇటులవిలసింప జెంగటి యేటిశోన
సందేవారెచ్చడి వాల్మీకి చప్పున జని
యెంతయుం దయశోడ నా యింతిని గని
భయపడకుమని యిట్లనె నయముతోడ.

ప్రతాపవరాళి - ఖండగతి

ప॥ సా రి మా ప స ధా ప - మ గ రి సా రి మ గా రి "సా"
అమ్మనీవిటులేల - నడపి నొంటిగనుంటి "వ॥

అ॥ సా ధా ప మ ప సా ధ - రీ మ గ రి పా మ గ రి "సా"
ఇమ్మాడ్కివిలసింప - నేమికతమో తెలుపు "మ॥

మి॥ రీ మ ప సా ధా పా - మ గ రీ సా రీ మ ప
నమ్ముము నీకింక - నళినాక్షి మేలగు
మా గా రి స రి మ ప రి - స ధ పా మా గా రి "సా"
జమ్మా భయపడకుము - చూడునేవాల్మీకి "న॥

క. అనిపల్కి ధృతింబెల్పిన | మునివరునింజూచి కేలుమోడ్చిమహాశో
కనినదమున రాల్గరుగ్గ | జనకజయిట్లనియె నపుడు సవినయఘటితి॥

కమలామనోహరి - ఖండగతి

ప॥ గా మ పా ని స ని ధా పా - మా - గా స గ మ పా మ పా ని "గా"
ఏమిచెప్పుదును తండ్రి - నా - నోముఫలమితసుండి "యే॥

అ. సానిదాచామగస-గమపనీసనిధచా
 రామునిల్లాలనిశ-రథునికోడలనునే
 మాగాసగమపమగసానిసాగమచాని||గా||
 సామంతుడగుజనక-చక్రవర్తికిబతి||నే||

మి|| సానీధపమాగస-గామపనీసనిధా|చామగమాచా
 నిదచానీసనిధపమగస||గా||
 ఆచూర్ణుడురాచణు-డంటినమాత్రినన|| బామరనిండలబడి-
 చాణ్డేకుడిచటవిడిచె||నే||

1. చామగామాగసా-గామపనీసనిధప
 సితనాపేరుసం-పూతసనిసాధ్యని
 మాగసాగమచామ-చానిసనిధాపమగ
 వీతిహోతుఁడుఁల్లు--రీతిముచవానియు
 సాగామపనీధా-పమగమగాసాగా|మాచానీసని
 ధప-నీధాపమాగాస||గా||
 ఈతీరుననాధుం-డిచటికిబోదోలె|| నీహోడప్పకొనెద-నేనిండుచ-
 తాల||నే||

గీ. అగ్నిసాక్షిగనేసాధ్యఁబొగనియు
 నింతకాలముననునాధుడెలికొనియు
 నిందెసైరింపలేకనన్విడిచెగాన
 జచ్చిబ్రతికెదనీవునీజాడబొమ్మ

శ్లోకము

ప|| ఎంచుకీయాడజన్మ - మెత్తితినయ్యోమెం||

అ|| మందభాగ్యురాలరాము-మన్ననయొనునిల్చునా||కెం||

మి|| కందర్పకోటిసుందరు-డుం ద్రిజగదేకవీరుడు
 నందిటగొనినాధుమన-న్నుండుదకడవిపాల్చె||నే||

1. ఇందుకా ననుగొటి నోను-హీ దేవినాత్మని
యిందుకా ననుబెంచితో మిథి-లేశా నాత శ్రీ
యిందుక హరివిల్లువించి-యెలమిన్నను బెండ్లచూడి
యిందుక నాయి శుమలెడపి-యేలితివిన్నా స్మరణామ || యె ||

క పొబారి నేడ్చుచు సేలక బొరలుచు గర్భవతియగుటనొగలుచు నెగయూ
పిరి దీయసీత మేచునిమరిగి పిన్నేద దేచ్చ మోచి యటులనె ||

గౌడమల్లారు — త్ర్యసగతి

- ప. సా రి మా ప థా స నీ థ-మా గ రీ సా రి స ని థ | సా |
అమ్మతొడిగి నంటినాడ-రమ్ముగాయి టికిపుడు || స ||
- అ|| మా ప థ స రి మా గా రి స-నీ థ మ గ రి మా గ రి | సా ||
సమ్మదమున నీరాధుని-సమ్ముఘమున తేతుక ని || న్న ||
- మి|| రీ మ ప థ మ పా థ సా ని థా రి మా గ రీ స నీ థ
సమ్మమటుల జేయకున్న నన్న మారుపేరబిల్వ
సా రీ మ ప థా మ గా రి-స ని థ మా ప థ నా ని థ రి || సా ||
కొమ్మా వినుగేళు నీకు-కొడుకులిద్దరు పుట్టగల || * ||
1. థ స రి మా గ రీ మ పా థ-సా ని థ మా ప థ మా గా
జనకపుత్రివైన నేమి-సత్యపరాకృముడౌరా
రి స రి మా గ రీ స నీ థ-సా ని థా మ ప థ సా ని థ ||
మూనికి భార్యవైన నేమి-పూర్వకర్మ మెట్టునప్పును
ని థ మా మా గ రి సా రి మ-పా థా సా రి మ గా రీ
జనుమా మా మునిపల్లెకు-సందేహింపగనేలా
స ని థ రీ స నీ థ మా ప-ధ మ గ రి సా ని థ నా ని థ || సా ||
వినుము నీదుభితో నిను-బిలుచు నుపాయము పన్నెన || న ||
- గీ. ఇటుల బల్లగించి ఋషిపల్లెయందాపె | గోరినట్లు మారుపేరుబెట్టి
స్వీయ గృహమునందు పీఠినిగానాడు-జనుచు మోచినతులకప్పగించె.

ద్వి॥ అంతట ఘోరమో దాశ్చర్యములను
కాంతలు గుంపులు గట్టి నైర్యంబు

2 జానకికిం జెప్పి సమపాయముగను
స్నానభోజన పరిచర్యలు సలిపి

3 అక్కరో చెల్లెలా యనుచు వాపులను
మగ్గు నహో బన్ని మన్నించి బిలిచి

4 మచ్చికగావించి మంచి సామ్యములు
ముచ్చటలం జెప్పి మొనరి నన్వించి

5 నెమ్మది మరపించి నేరుపుతోడ
గమ్మని పూలప్రకృతి ను నివ్రుచ్చి

6 వెంటవెంటనే లేచి వేళలుజూచి
కరణిక రెప్పల్లు గాచుచునుండ.

సీ ఎప్పుడికిం దొల్కరించునోయని వానతోయిలతయని కూతనేసె
చీకటివలెనంక సీతకు నపవాదవీడునంచున్ మలికోడిగూసె
వరుసగాజుక్కులు మరిచందురుడు దిన్నెలుగల్వలుండమి వెలుగుబొసె
దైదేహిహయగ బ్రసవించుశకునమ్ము కొమ్మ కెరి కాకిగుఱునీ
విచ్చితమ్ముల దుమ్మెద లేవ్విడ-మోసె
దుర్భిజక్క వకవలు కౌగిల్చడాసె
దమ్మెరల్చల్వకప్రంబు దేసలరాసె
బొంగు జేగుగురంగు తూర్పునకుబూసె.

క. జానకియు గభవేదనతో నంతట లేచి మిగుల దొట్టిదైదు న
ష్టా పక్షులదాపున నెంతో నొప్పులుబడుచున్లుగొట్టిలుచు నెక్క.

నాగస్వరాలి - త్రిబ్రగతి.

ప॥ గా మ పా ధ సా ధ ప మా - గా మ పా ధ మా ॥ గా॥
తాళ లేను నొప్పులకో - తల్లులారనే ॥దా॥

ల॥ పా మ ప ధ స ధా ప మా గ - స గ మ పా న సా ।
నేల బ్రతికినాను నాధు - నెడసి యిట్టులన్ ।

ఉపపల్లవి॥ దా పా మ గా స గ మ - పా ధా స ధా
పాలించరా చలము - చాలించురా ।
సా గా మ పా మా గ - మా గా స మా॥ గా॥
ప్రాణేశరామా మొ - రాలించురా ॥తా॥

1. సా గా మా ప ధ స ధా ప - మా గ సా గా మ పా ।
పుట్టిల త్తులు బాసియిట్టు లేనుంటినా ।
దా ప మ పా ధా సా ధ ప - మా గ సా గ మా ప ధా ।
నిట్టడవిన్నీళ్ళాడగ - నేనునోచుకొంటినా ।
సా దా పా మ గ సా - గా ధ స గా మా - పా మ పా ధ సా ధ ప
మా గ - సా గ మ పా మా ।
కట్టరామానంజే - పట్టరరామాకట్టుకొన్నదానివిడుచక గజమరానూ॥

సీ. అబ్బబ్బయినొప్పులధికమౌచున్నవి యింకెట్టుల్తోరునో యింతులార
ఆడపుట్టుకకన్న నడవిలోచెట్టయి పుట్టుట మేలగు పొలతులార
నావార్తవదినకు నాయత్త కమ్మకయ్యకు దెల్పికోడితెం దతివలార
యింక నేబ్రతుక బోనిది నిశ్చయము నాధునగుపర్చుకొక్కమారమ్మలార
తండ్రి జనకుడ కావుమో తెల్లిభూమి
యిప్పటికిన్నే న నాజీవమెలవోదు
యక్కటా లక్ష్మణా యొక్కరైన బలుక
రేమి సేయుదు నోరామ రామ రామ.

క. నొప్పలీలుల మిక్కిలి పడి
యప్పుడు బాలారుగోదయావనరమున
గొప్ప శుభముహూతంబున
జప్పుననీళ్ళాడె జనకజాతి ముదముగా.

జనరంజని—త్రీపుట

ప॥ స రి గ మా ప ద పా ని సా ధ ప-మ రి స రీ గ మ పా మరీసరి ॥స॥

కవలుపుట్టిరి చిన్ని రాముల - కరణిముద్దులు మూలగట్టించు ॥గ॥

ప్ర॥ ద ప మ రీ గ మ పా ధ పా ని స - రీ స ద ప మ రిగమపధాపని ॥స॥

రవికులంబభివృద్ధిగానను - రాగమునమునిసతులు చూడగ ॥గ॥

మి॥ ధ ప మ రి సా రి గ మా ప ధ-పా-ని స రీ గా మ రి స ద పా ని ॥స॥

పవనుకు చల్లగమెల్లగ-వీ-వగబద్మంబులు వికసిల్లగ

రిగమా ప ద ప ని స ధ ప మ-స-రీ గ మ పా ధ ప ని స రి స ధ ప నీ

స॥

ననసీరదశకలములచె-జరు-నవ్వెస జానకిగోదమును మరువగ॥

గీ. అవుడు వాల్మీకహాని యాయర్థకుకు

జాతకర్మంబు సేయించి సంతసమున

బాలకుశలవాస్తరణ నుద్భవిలుకతన

గుశలపులనుచు బేరులక్కుర్రీలకడ

క. కేవల సత్యస్వాంతా

ధీవిపుల బలార్కవిజితదితి జద్వాంతా

భావితసీతాకాంతా

సేవక జనవనవసంత శ్రీహనుమంతా.

మాలిని॥ సకలనిగమవేదీ సాధుగానప్రమోదీ
ప్రకటిత ఋజువర్తమా రామపాదార్పితాత్మా
ముకుళితఖిలకామా భూరిలంకేశభీమా
అకుటిలజనగేయా య్శారవీరాజనేయా

గీ. అనధరింపు మయోధ్యలో నపుడు లక్ష్మ
ణాగ్రజుడు జానకీవిరహనలమున
దూలు చొంటిగనొక పూవుదోట కేగి
యెంతయుం దనలోదలడించెనిల్లు

గవాంభోధి — తిశ్రగతి

ఁ॥ సా రీ గా రీ స నీ-సా-రీ గ మా ప మ గ రి ॥సా॥
అయ్యోజీవేశ్వరీ-యంతయ్యెనా మనబ్రతు ॥క॥

అ॥ పా మ పా థా పమా-పా మా గ రీ సా నీ ॥సా॥
ఎయ్యడనుంటివో-ఏమనుకుంటివో ॥య॥

1. ప థ ని స రి స గా రి స నీ-దా ప మ గా రీ గ మా
అరయగమనశోకము జ-న్మావధిగాజేసెనా
ప ని థ పా ద నీ స రి గ రి-సా ని థా పా మ గా రి ॥సా॥
పరమపావనీ మనకిటు- వ్రాసెనా కొయ్యదయ్యమయ్యో॥

2. సా నీ సా రి గ రి సా ని-దా ప మ ప ద ని స రి గా
నిందుగర్భిణివి నిన్ను- నేను విడువవలసెనా
మా ప మ గ రి సా రి గా ని-స రి గ మ ప థ సి స రి ని ॥సా॥
వెండియు మనయాసలెల్ల-బెరిగిపదటగలసెనా ॥య॥

సీ. వారువిల్లువిరచి నాయురమునపూనండ్ల నెక్కించునపుడునున్సిగ్గుగొల్పు
 పితార్జునడవిల్ల నెడలెఱునావేంట దోడ్కొనునపుడు సంతుష్టినిల్పు
 బంగారులేడ్చికై బ్రనుసి చనువున నొబ్బుచుతిరి వింతమున్దువెల్పు
 వశకంసుడీల్గి తరువాత నగ్నిసాక్ష్యముగ నరపత్యము వల్పు

నవరనమ్మలకాపు మన్మథునితూపు
 మిట్టమీలనురేపు కొరిమించుదాపు
 నిర్మలవిదీతికిం బ్రాపు నెనగు జేపు
 నస్తి నీమాగన కెద యెట్టులోపు

సీ. ఎంచగ భాస్కరాస్వయము నేచేమమర్యశమక గ్రహంబు శాం
 తించగ నిన్నరణ్ణమునకే బలియిచ్చితిగాని నన్ను బా
 ధించెఱు నీపయోగమను శైంపరి దమ్యమహా మృగాక్షి నా
 మ్మంచును నానచాగ్రే ముపహారముబొంద కలంబుమించుచే.

కొ మోదరాగము—భండగతి

౪ సా ని మ గ రీ స నీ - సా రీ గ మా ని స నీ || గా
 నిండెయచు చీకటికొ - నీ వేగు జక్కనా
 రీ స ని మ గ రి స ని రి - సా ని మా గ రి స నీ || గా
 చందమున విరహమున - కందుచు టిమి నభి || సీ ||

౫ మా నీ మ గా మా గ - రీ గా రి సా రీ స
 ఎందాకన్నెరింతు - మీఘోరశోకంబు
 రీ గ మా ని స ని రి ని - రీ గ మా ని మ గా రి || సా
 కండెరుంగని నె - గంబుగల్గిదాన

మి|| సా రీ గ మ గ రి నీ - మా గా రి స నీ రి
 డెందంబినుముగనే - నిందుంటినిగానీ
 గా మా ని స రి ని మ గ - రీ గ రి గ మ ని స || గా
 యందీవెలుబ్రతికెద - వానదొరగి యకటా || సీ ||

ఉ. అక్కటా మానిపల్లెల విహంగమునల్పి దిరాసవత్తు నం
చెక్కువనమ్మిక న్నెడలియంతయు మత్కతినాజ్ఞచే దుదా
మిక్కిలిమోసపోయితివి నీనతిమభారగభా వేదన
బొక్కుచునుంసి యేచుయితివో యడవింబడి జీవి తేశ్వరీ

సీ. చెలులకు ననుజూపి చిగునవ్వునందల మూచి గర్వించెద వొక్కమారు
నిరుపమసుందర నిఖిలజగద్గీర్ యోనాధయని పిల్లువొక్కమారు
ప్రాణనాయక నిన్ను బాసినక్షణమైనయుగమని చెప్పెదవొక్కమారు
ఎడదలొక్కటిగదాయొడళుల వేరేలనోయంచు గాగలింకొక్కమారు

సర్వసద్గుణ పుంజమా చక్కదనము
ప్రేమ నాపూర్వపుణ్య స్వరూపమా మ
దీయహృద్దీపమా యోవిదేహతనయ
నామజీవంబసీత నిన్బాసినాన.

గీ. ఇట్లుసీతకొరకు నెంతయు బలవించి | రత్నమంటపమున రాముడంత
గన్నుమూసి తనదు కలలోన జానకిం!గాంచి యిల్లుపల్లెగనికరమున.

మారరంజని — చతురస్రగతి.

ప॥ నీ స రి గా మ ప మ గ మ దా ప మా - పా థ ని సా ని ద పా
మా గా రీ స ॥నీ॥

పోయిన ప్రాణము తిరిగివచ్చిన - ట్లీయెడగన్నడి నావా జానకి ॥పా॥

అ॥ దా ప మా గా మ గా రి గ మ ప దా - నీ స రీ గ మ గ రీ గా
మా గ రి ॥నీ॥

హాయిగానీదురొప్పుగుడుచున - య్యభిఁకుండుమనవాడాజానకి ॥పా॥

మి॥ గా థా ప మా గ రి సా ని సా రి గ - మ గ మ థా ప ద ని
సా నీ థ ప మ గ ॥నీ॥

వేయేల నీవు పతివ్రతామణి - విగదయెల్లరికి నిష్కల్మషవని

మా ప దా ప మ గ రి గా మా ప మా - గా రి సా ని స రి గ
మ ప మ గా రి స |నీ||

నీయుదారముహిమగన్నర్చుమా - నీవునేనుమరలగలసియుండము॥పో॥

మ అనుయోఽల్ల వదేమి కోపమ దురన్యాయంబుగా జౌరులెం
తయు మున్వంశము నీకతంబునను నిందస్థేయులగుబట్టి స
న్నయధమంబులు తప్పకుండ జనులన్మాసింపగా గోరిని
భయదారణ్యమునందు బోవిడచి ముబ్బంగివిలాపించెదన్.

గీ. అనుచు వేడునతనికనులముంగటిసీత | మాయమయ్యె మరియుమహి
మతో వె
లుంగుచుండిన శివలింగమంతెటజూచి | ప్రణామింప గుచు రాముడునుతిసేసె.

శూలిని - రూపకము.

ప॥ ప మ గ మ ప థ నీ స రీ స - రి స ని థ ప మ గా మా ॥ప॥

జయజయ కరుణాంతరంగ - జయజయ శివలింగా ॥జ॥

అ॥ గ మ గ రి గా మ గ రి సా ని - స రి గ మ ప మ పా దా ॥అ॥

జయజయ కామమదభంగ - జయజయ ధనశౌంగా ॥జ॥

మి॥ ని స రి స ని రి స ని దా పా - మ గ మ ప థ ని స ని రి సా

జయజయ జలధినిషంగా | జయజయ విద్యతకురంగా

ని రి ని స రి గ మ ప థా నీ - స ని రి నీ థ పా మ గా మ ॥మి॥

జయ భవతిమిరపతంగా - జయ యుమాహ్వాన భృంగ ॥జయ॥

1. సా నీ థ ప మ గ రీ స ని - సా రి గ మా ప ది ని స ని - సా నీ

స ని థ ప మా గ రి - సా రీ గ మ ప థ పా మ గ

స్పృష్టిస్థితిలయకారణ - సేవకకష్టనివారణ - దుష్ట శ్రీకృరవిదారణ -

దుర్గాహ్వానవిహారణ

మా గ మ పా ధ ని సా రీ - సా ని దా ప మ గా రీ స
 నష్టనమస్తవిమోహా - నాగచమలసద్దేశా
 రీ గ మ ప ధ నీ సా రీ - సా నీ ధ ప ధా పా మా ||ప||
 పుష్పవృషభరాడ్వాహా - భూతప్రళయోత్సాహా ||జయ||

ఉ. పారములేని సంసరణవారినిధిమున్ది రజస్తమోగ్రహ
 క్రూరనితాంతబాధలను గుందుచు దువిధిచేత జీవనా
 ధారముగాజరించు నిజదార నరణ్యముపాలు సేయు బ
 ల్లారుణకము నత్కులకళకునును ఎరిజేచు శంకరా.

సీ. అప్పుడు శ్రీరామున కాలింగమందున విసబడెన్బిట్టలవిశదముగను
 రాముడా నమ్ముము నీమనోభ్రమ జగమంతయుగాని సత్యముకాదు
 నిత్యమానందమునిగుణమగునాత్మతత్వమివిశ్వబుదన మహిమను
 పుట్టించిపోషించి పొలయించునట్లుల నాటాప నినిరహస్యంబుజుమ్ము
 తొడరి నీసీడజూచి నీవడరనేల | నీవె యీ లోకమంతయు నీకుదప్ప
 వేరువస్తువు లేదని విశ్వసించి సర్వమోహంబులం గ్రుంచి శాంతిబొందు.

గీ. నీకునిశ్చలతత్వంబునెగడు వరకుగ పుతులొడుత మన్నాధమరువబోక
 తొడరి-ఈలోక ధర్మంబునదుపుచుండు | మేలవేమాట లే నెనీవెంతనిజము.

చ. ఇటు కలగాంచి మేలుకొని యెంతయు నద్భుతమంది రాము డం
 తట గనకున్న మోహము విదల్చిన యప్పరమాత్మతత్త్వము
 స్ఫుటముగ జ్ఞప్తితెచ్చుకొని చోద్యముగా జరునవ్వనవ్విది
 క్తటములు మోగియ నీశ్వరుని దస్మయతన్వినుతించె నిట్టులన్.

రఘుప్రియ — ఖండగతి

ః॥ మా పా దా ప మ గ - రీ స ని స రి గ మ ప న - ని స రీ గ
 మా పా మ గా - మ ధా నీ ధ పా ||ప||
 ఈవే నేనుచు-నిజగము భ్రమయనుచు - నెరింగించితే శంకరా -
 యి కే శంకరా ||యా||

అ॥ దా పా మ పా థ ని స - రీ సా ని సా రీ గ | మా పా మ గా రి
 స ని థా ని సా నీ స రి గ
 నాసంతమాచ్చుటకు-నాకిట్టులద్యైత | భానంబుదెల్పితివ - కేవలా
 నందమయ ॥నీ॥

మి॥ మా పా థ నీ స ని థ - నీ రీ స రీ గా రి | సా నీ థ పా మ గ రి
 గా మా ప థా పా ॥మా॥
 నీచేరిజ బునుతి - నేనేయబద్ధంబ - హావిశ్వమంతయు న-హంకార
 జన్యం ॥బీ॥

గీ. ఇట్లు రఘురాముడు బరమేశ్వరలన
 దనరునిగుణాద్వైతాత్మకత్వమొగి
 స్వీయధనుఁబుతోడ సిద్ధి తనుక
 నవిజయు గల వనములో నొక్కరాజు

నీ. పడమట విశ్రాంతిబతురవి తనసినినుదిశునౌ చ మున కొప్పగించె
 జానకిసత్కీర్తిఁ నూనభోంతరములనిండినయల్లు వెన్నెలలుగాచె
 సెగమందమైపగల్గి గురుగప్పిరుడంగుపాఁధుల విరహంబు ప్రజ్వరిల్లె
 సహజగానకవిత్వశాలిదరిఁ శుష్కశాస్త్రజ్ఞునలె జక్కసౌరురూపె
 అందముగ నట్లుపున్నమసందెమీర|జానకి యునేకతంబున బ్రాణవిభుని
 చెంతదానుండకుంటకుజింతబొంది యెడి ననీరయియట్టలనడల ॥చెప్పె॥

సాలగము — రూపజము

ప॥ సా రి గ మా పా దా నీ - సా నీ ద ప మా గ రి నీ ॥సా॥
 కోమలమేనుశ్యామా - రామామౌలు తాళుమరా ॥కో॥

అ॥ పా మ ప ద ప మా గా మ గ - స ని స రి గ రి సా రి ని ॥సా॥
 సామియపును నీచెంగట - జరియింపగ మనామెర ॥కో॥

మి॥ గా మ ప దా ప ని దా ప మ - పా ద ని స రీ స గా రీ |
 ఈమధురంబగు వెన్నెల - యీ మలయపూగుతంబున్

సా నీ సా రి గ రీ స - ని ధ ప మ గా మ గా రీ ని
సామీనీతోడనున్న - సఫలమగునుగదానాకు ||గో||

1. దా ప మ ప ద ని స రీ గ రి - గా రి స నీ సా రి గా రి
ఎన్నడు నిమగనుగొందు మ-రెన్నడు నీప్రేమగందు
సా ని ధ పా మ ప దా ప మ - పా ధ నీ ధ ప మ గ రీ ||స||
నెన్నడు మోహముదీరగ - నీవునేను గలిసియుందు

మి|| నీ స రి గా మ పా మ గా - మా ప ద నీ స రి గా రి |
నెన్నడు నీగభీరవా-క్కింపుగ వీనులవిందు
సా నీ దా నీ ద ప మా - పా గ మారి సా ధ రీ గ ||సా||
నిన్నాల్పిట్లుండెనునా - దేవతమొండి జీవుడందు ||గో||

నీ. ఔరనేమాత్రమే యాలించునటుపుస్తెముడిముడికింబెట్టు ముద్దునేపు
తొలుత న స్మరిపించి పలికించి మైదువ్వి సరసంబుజేసిన జాణతనము
అలదండ కాటవియందూ బికాల్వల తెన్నున నన్నెత్తుకొన్న కూమి
వామాంకముననుంచి పట్టభిషేకంబునందు నాకుం జేపిన్బట్టి గొప్ప
వనునెలతప్పినపుపితృణమింక | దీచగలనంచునీవుబొందినముదంబు
నెంతకనితలపోయుదు నెట్టులోతు | నోముఫలమిట్టులుండెనా రామ
రామ||

భోగవసంతకము—రూపకము.

ప|| సా ని దా మ గా రి గా మ - దా మ గా రి సా రి నీ |సా||
రామ బాసియుంటి నెంత - రాతిగుండెదాననో ||రా||

అ|| సా రి గ మా ధ ని సా నీ - రీ ని ధా మ ద మ గ దా ని |సా||
ఈ మనివాటికలోనే - నేలనిట్లు బ్రతుకగంటి ||రా||

10|| గానమ గారీ సరి నని - సారి గమ దనీ ననీ ద

నమియు బాపంబెరుగని - యింత నిరపరాధురాల

మాధమ గారి గరి ననిని - సారి గమాధమ గమధని || సా

నామగడేల ననువిడచె - ప్రియ మొకింతయు దలపక || రా ||

1 రి నని దాని దామ గామ - దని నరి గామా గరీ స

జనక జాతస్తననేమి - నకల జగద్వీరుడైన

రి సరి గామ ధామ గారి - సాని దామ గామ దాని

యినకుఱ్ఱా చిందుర్రాము - నేనుగట్టుకొన్ననేమి

సరి గరి గామ దనీ సా - రి నని దామ గరీ గా

అసలము సాక్షిగనా పా-వనతంజూపిననేమి

మదామనీ గరి సాని-ననీ ధమ గాధమ గాధ మాధని || సా ||

జరాపవాదము పాలే-సినన్నియులుంచెనుచిధి || రా ||

11 నాధునితోడ నన్దలిపెనని మూని గట్టిగ నాకానబెట్టరాదు

గానియిప్పటికైన గరుణించకు ట కేహేమహా నాదారస్పృష్టమేమొ

అంతవానికి బుట్టిపట్టి నాబిడ్డలు మధుకరవృత్తితో మనగవలసె

నంపూణభావుడౌ జనకునికీవాతఁ యెటుసిగ్గుమూలి పుట్టెచుదాన

రాము నిక జూడకున్న నేబ్రతుక లేదు

చంటికూనల నెడబాసి చూచలేదు

అక్కటాద్వంద్వనంకటమయ్యెనాకు

నెద్దియుం దోచకుండె నేనేమిసేతు

క. అని కన్నీర్వంచెడి తల్లిని గట్టిని కుశలపుల్లడింది కనికరం

ఒక వింతయునంది ముందు బెసయగ నిట్లనిదిగులుమిగిలిన మడులన్.

ధాతువధాని—త్రిపుట.

ప॥ సానిధాపమగామాపాధని - రీసరీగమపాధనీరీ॥సా॥
ఏలనేమాయమ్మా నీవిటు - లేమ్మచుంటివిపల్కు - మాతో॥నే॥

ల॥ గామపమగారీసనీధని-సానిరీగమగారిసారిని॥సా॥
చాలునిక గన్నగువంచకు - చాలుమాకును శోకమయ్యెడు॥నే॥

మి॥ పామగమాపదానిసారిస - నీసరీగమాపామగరీ
మేలుగజాలినంత భిక్షము - మేమునేడుతేలేదనియో
సారిసనీసరిగమపమగా-రీసనీధపామాగమపధనీరి॥సా॥
మేలిమిలేక నినుముసలిచా-స్మృతి తాతయేమైన, గసరినాడా॥యే॥

1. సనిధపామాగరిగమపదని - సారీసనీదాపమ్మా
మరియు నీవేడ్చినను నిజముగ - మాతోడుసుమ్మా యమ్మా
సరిగమాపాధనిసరీసని-సనీదామపమాగరీసని
సరిగమాప్రశ్నముల కిప్పుడు - సమాధానము మాకు దెల్పుము
రిసనిదమాపాధనీసా - రీగమాగరిసనీధపమగ
పరువుగ మమ్మొక్కరైనా - బ్రాహ్మణాధామునకై పిలువరు
రిసరిగమానీదమపద-నీసానిధపామగరీసని॥సా॥
గురుతుగ మాకుం దండియు గుల-గోత్రంబులు లేనని జెప్పెద॥నే॥

గీ, ఇట్లుండెడెడు బాలుర కింతియెద్ది!యైన ననలేక వాల్మీకమానిదరికి
జేరి కొనగోట వాల్గంటినీరు దెసలజిమ్ముకొనుచు డిగుత్తికంజెప్పెనిల్లు.

పాచని—మిశ్రగతి.

ప॥ రీసానీదాపామగారి - సా - నీసారీగామాపధానీ॥రీ॥
ఎన్నాళ్ళు సైరింతునండి - నే - నీ శోకాగ్ని బొర్చుచుండి॥యే॥

అ॥ పామా పాదానీ నానీ గారి సనిదాప । మా పామగరి
సాని - దపమా పదానిసా॥

పన్నెండేళ్లయె నా-ప్రాణేశునెవ బాసికన్నారనిక నాథు-గననోమ
నైతి నా॥ యె॥

మ॥ దాపమా గారి సని సగతీ-గామ పాథనీ ససాని॥
నన్ను గన్పర్చుమియెవరీ-చిన్ని కూనలుం దమయ్యువ్ ।
గారి సాని సరీ గమ పసని - సానీ ధాపమా గారి సాని । కీ
ఉన్నగోత్రము చెన్నమనెవరీ-యోయెల్లారం బిచ్చుదాని ॥ నె॥

1 మా పమా గమా పదాపా - దానీ - సీ సనీ ధపమా గరీ సా॥
బాసజేసినావు కావా - నన్ను - ప్రాణవాధుని గల్పరాచా ।
నీ స గమ పమ పాదా-నీ-సాని దాపమా గామా గా ।
గాసిబెట్టెను మునిమిన్నా-నీ-కన్న నాకేదిక్కోయనన్న ।
కీ సనీ ద-పమ-గామ పదాని సాని । సానివా పమ పాథా - ప
మ గమా పదాని॥

ఆసబట్ట-యును-రానింతకునాకు । గాసిం-నమచసు-గరుగ దేమనీకు ।
సారి గాతీ సని సరి గ -గా పమ దాపదానీ సని ।
వాసిమీరంగ గుళలవూ-ఒంపుచూ నాదుపుట్టింకి ।
గారి సనీ సరి గమా పదా - ని సరి సని ధపమా గరీ సాని ॥ కీ॥
నేసదుపామముననై సనే-నిపుడెసుఖముగజచ్చి బ్రతికెన ॥ నె॥

ద్వి॥ అసియేడ్చునీతతో నర్కకుల్పాడ-ఘనరోదనము సేయగానే మూని ।

2 తానుగూడంగంటతడివెట్టిదై ర్యమానుచునుదక్కిల్లనియె గాయనుకు ।

3 ఓయమ్మతోకంబునుగుమునీవు । నీమాతృజులతోడనేనుచయోధ్య ।

4 కరిగియుపాయంబునరసి గాముండు । తిరిగిని బిల్పించు తెన్నుబన్నెగను ।

5 సైరించియుండుము సంయమిందులకు! నారయగా నసాధ్యులెందు
గలదు!

6 అనుచుబాలురగొనియమ్మునియేగె! గొనకొనిమంచి శకునములుకేగె!
క॥ శ్రుతిపంజరంపుచిల్కా సతత శ్రీరామనామసాధనశుల్కా-
తతలంకానగరోల్కా! గతతౌకికదుస్థకల్కకరునలిమొల్కా॥
మంగళమహాశ్రీ

పండనుచు భాస్కరుని-బట్టుటకు లేబురిటి-పాపడవుగా నెగిరినావా!
పండువుగ నీశకు శు-భంబులను దల్పి సుర-నైరిచ్చుగిక్కియిసిరావా!
కొండలనురోముముల-కున్ముగులువై చుకొని-గొప్పకడలిన్విసరబోవా!
మొండుగనురామునకు-మేల్పిలిపిక్కిరిగొను-మేటిహనుమంతుడవునీవా॥

వ॥ దేవా! యవధరింపు మెట్టుకేలకు వాల్చీకుండు ప్రభాతంబున
నయోధ్యా సమీపంబుజేరి కాలాచిత కృత్యంబులందీర్చుకొని తమయ
మ్మనూటగట్టి యిచ్చినచర్దిభుజించి సేదదేరిన కశలవులంజూచి యన్న
లారా మీరు కిన్నెరులు సరిగ శ్రుతుజేసికొని నేజెప్పిన రామాయ
ణంబు సార్థకంబుగ నిష్పరంబున బ్రతివీధిమంగు దాహశాంతికై యావు
పాలుమాత్రమిడిగి గోలుచుం చారులవీనులకు విందొనర్చి సంజప్రొ
ద్ధుననిటకు మళ్ళిరండని యాజ్ఞ యిచ్చినన్వలైయని యబ్బలకులుతున్నెద
తోదమాడ్కి దంతీనానంబులు మనంబుల హెచ్చరింప గోయిలలు
మోగనల్లు-నెమిక్కుకూముభంగి - నొట్లుపేలుగరణి - తారాజువ్వలె
గయులాగున - డింకీ పావురంపు మొగ్గులతీగున-మేల్పుటాసా మొనర్చినగతి
జక్రింబులు దిరుగుచాక్షున - పెగ్గూపానీల ఖదమువలె-నరబ్బీగుర్రిం
బులను డాంబాజీపసందున నేపాళపుబుంగలూమనట్లు-నీటిపైవిసరినప్పు
చిల్లపెంగు లెగురుగమఃకళ-సన్నజాజులు జల్లు తెరంగున-గపురంపుటనటి
పండ్లొలచుభంగి - మలయమారుతము వీచుసొగసున-గొండప్రక్కల
మాటినూటికి హెచ్చుతగ్గులం బొర్లి పడిసుడిగొని రేగు సెలయేటి కెర
టంబుల విధంబున - బూలచెండ్లాడబొలపున - గవ్వలు గిలకరించురీతి
దేనియలూరుతెన్నున - జిత్తజల్లుబాగున - బన్నీకొలకుపోల్కి - పండు
వెన్నెలగాచుపోడిమి - నమ్మతసారంబుగరిమ నిరుపమానందంబుగ బల్లు

రాగ భేదంబులు దీర్ఘాయు గామమూర్ఖులొప్ప -- జెక్కు-తాళంబుల
దశప్రాణంబు లేర్పడిం బ్రస్సుటచ్చందో వ్యాకరణాధంబుల నవరసం
బులుట్టిపడ వాడవాడల వీర్రానుచరితంబుబాడుచునుండ గొంతవడి
నిశ్చేష్టులగువారును-దత్తతాళానుసారంబుగ నానందపరవశులై గంతు
లిడువారును-మూక మూకలుగ వెంబడించువారును - పాపులు ద్రిప్ప
జూక చెప్పరువడి చూచువారును - మనుజమాతుల కి నవ్యశారీరంబు
లెట్లుండుననువారును సంగీతసాహిత్యంబు లొకదాని కొకటి మీరి
యపూర్వంబులై జగదేవి మోహనంబులైయున్న విప్లసికూనలకెట్లు
లభించెననువారును - భళి భళి యాశ్చర్య మాశ్చర్యము వయస్సుతప్ప
రూపురేఖలకై శ్రీరామునకు స్వీడికి న్రవంతయుం భేదములే దిదేమా
యయో యనువారును - లోకాపవాద మోర్వకవిగ్రంథ నిండుగర్భిణి
యగు జానకి నడవిపాల్వేయించెను గానియాపెయ్యెనో పై ననశంబున
బ్రతికినిస్సందేహంబుగనిప్పిల్లలంగాంచెననువారును - మొదలుగా పారు
లద్భుతామోద సంశయంబులు ముప్పిరిగొని వెనురాగ నబ్బాలురు -
కొంతతిడివునకు గోలగుమ్మముజేరి గానమోహితులై మత్తుమందా
జల్లి నట్లు మైమరచియున్న ద్వారపాలకుల నిగాబంకముగ గడచి రాజ
సభకు సమీపించి క్రమంబుగ రనమ్రుల్లిన మధురకంఠనాదంబు లేక గు
సర్వప్రాణుల నొక్క మొగి నానందమూర్ఖునైన నొకంతిడిక
రాముడత్యద్భుతంబున నబ్బాలకుల కెదురేగి యుచి తాపసంబులం
గూర్చుండ బెట్టి వారల కిట్లనియె

రసికప్రియ-—రూపకము

ప॥ దా పా మా గా రి స ని థ - ని స రీ స ని థా ప మా గ ॥దా॥
ఏయూరెవ్వారి తనయు - తెరిగింపును బాలురార ॥మే॥
అ॥ మా పా మ గ రీ సా రి గ - మ ప థ పా మ ప థ ని సా ని ॥దా॥
మీయాకృతి మీగానము - మిగుల నద్భుతముగ నున్న ॥వే॥
మి॥ గా మ ప థ ప మ ప దా ని స - రీ గా మ ప థా ని సా ని
ఏయధిపుని చూడంబిది - యెవ్వారు రచించెనీ

రీ స రీ గ మ ప మా ధ ని - సా ని ధా ప మా గ మా ప 'దా'
హాయిహాయి మినుగాంచిన - యమ్మయ్యెంత ధన్యురాలో ||యే||

1 ప మ ప దా మ గా రి సా ని - సా రి గా మ ప మ దా ప మ
మముదరింపజేయనిట్లు - మారువేసమున నచ్చిన
ప ద ని స రీ స ని సా ని ద - ని రి నీ ధా నీ స నీ ద
యమితదయాంబుధులౌ హరి - హరులో మీరన్నలార
'ని స రీ గా మా పా ధ ప - ధా ని సా ని రీ స నీ రి
అమర న్ముల్లోకంబుల - నైన నేల జాలుమీకు
స ని ధ ప మ గ రీ స నీ స - రీ నీ గ రి సా ని దా ప 'దా'
కృమమెరుగని బ్రహ్మ కావి - కౌషీనము లేలగ్గుట ||నే||

క. అనుచాశ్చర్యమునన్ముగ్ధుని రాముని కిట్టులనిరి కేలొక్కప్పుడో
విసయముమీరగగుశలన్పునూన వాల్మీకిధునిన్మృత్తికందరుపొగడక.

విశ్వభరి—ఖంకగతి.

ప॥ స రి గా మ పా మో గ - మ ప దా ప మ గ రి స ని-ధ ని స ని
దా ప మ గ రి - సా రి నీ సా రి గ రి ||స॥

వినుమయ్య మాయూరుమునిపల్లెయిచటికొక - దినము ప్రయాణము
వల-దిక్కునందున్నయది ||వి॥

ఆ॥ ప మ ప ధ ప మ ప గా మ - ప మ గ రీ సా రి స ని - స రి గ మ
ప ధా ని స ని - రి స ని దా ప మ గా రి

జనకునెరుగముగాని-జననిమాకుంగలదు - సొసరముబెంచునొక -
ముసలిగడ్డముతాత ||వి॥

మి॥ స రి గ మా ప ధా పా - సా ని రి నీ ధ మ గా - మ ప దా నీ సా
రి ని - గ రి ని ధ ప గ రి స ధ ని ||స॥

మునురచించినేపె-న్ముస్సుకుసాయముఘనదౌ శ్రీరాముని-కథ
యటమది నిజముగ ||వి||

గీ అనుచు ముద్దుగొల్లునయ్యభకులను సం | తఃపురంబులోని తల్లులు
మొన
లతివలకును జూపియధిపుడద్భుతమున | నౌకమనగవారు పాడిరిల్లు

వరుణప్రియ-రూపకము.

ప|| గా మ పా ధా ప మా - గా రి సా ని సా గ రీ ||గా||
ఇంక జాగేలనే - యింతి సైకజాలనే ||యి||

అ|| నీ స రీ గ మా ప మా గ - ధా ప మ గా రీ ని సా ||గా||
పంకజాక్షీ నీదుమోవి - పానకమీరానట ||యిం||

మ|| రీ గ మ పా ధ ని సా ర ని - సా రి గ మా ప మ గ రి స ని
జంకెన నిచ్చలిమినృతి - సల్పగళపము కతిమున
దా పా మ గ పా మ గా రి - సా ని ధ ని స రీ ని గా రి ||గా||
శంకింపకున్న నీదు - కింకరునిగ నేలుకొమ్మ ||యిం||

1. పా దా మ దా పా మ గ రి - గా మ దా ని దా పా మ గ
ప్రేలోక్య వీరుండనగు - రావణుండ నేనెక్కడ
రీ గ మా ప మా గ రి నీ - సా రి గ రి ని సా రి గా మ
వేల్చిస్త జాలని యా పేదకుకు రాముడేడ
దా ప మా గ రి గ మ గా రి - సా ని స రి గ ధా ధా ప మ
చాలు జాణతనములేని - చక్కదనము నీకెందుకు
ధా ప మా ప మా ని సా ని - గ రి స ని రీ స నీ ధా మ ||గా||
మేలొ గి న్నుకూకి - పొన్నుకూక గాని- చా ||యి||

గీ. ఇటులగోరమీస మెగమవ్వుచొయ్యార | ముననుబోవిరుచుకొనుచు
నదరూ

వానివంక గడ్డిపరక నొక్కటిబెట్టి | పరమసాధ్వీసీత పలికెన్నిట్లు.

దేశాక్షి — రూపకము.

ప|| సా రీ గా మ ప థా సా - సా నీ దా మా గా మ రి ||సా||

రామా రాక్షసభీమా - బ్రాణేశా యోదుంటివి ||రా||

ల|| దా మా గ మ రీ స రి గ మ - పా ద సా ని ధ రి స నీ ధ ||సా||

ఈ మూఱుక కారులరున - నెల్లుపైచి బ్రతుకుదాన|| రా||

మి|| రీ గ మ పా ద స ని దా మ - గా మ రి స రి గా మ ప దా

వేమకు నగ్గిదరి దుగ్గెళ్ళు - వెరిమిడతపోలికని

సా ని ధ రి స నీ థా మ గ - మ రి స రీ గ మా ప ద స రి ||సా||

తామసుడిటు నాచెంగట - తనబడాయి జూపెనహహ|| రా||

1. ప ద మ గా మ రి సా ని ధ - స రి గ మ ప థ రి స నీ ధ మ | ప ద స ని

దా మా గ మ రి స - ద స రీ సా ని ధ మా

పరమనీచుకు వీడెట-పరమపురుషుడవు నీవెట | సరియగు నామెర్దు

పురుగు జగతిన్సూక్ష్మనిహో

గ మ రీ స ని దా సా రీ - గా మ పా ద సా ని ధ మా | ప ద స రీ||సా||

గా మా రి స నీ - దా మ నీ ధ మ'గ మ రి స రి ||సా||

దురితాత్మకుడిసాధు - ద్రోహిరాక్షసాధమునుకా | నిరుపమసౌందర్య

నిధి-నీమహత్వమెరుగ గలడె ||రా||

గీ. అనుచు బరమసాధ్వీయగు సీతపల్కిన | నంటవెరచి రావణాసురుండు

మరలెనిటులబాడుచిరుతలగనిశాంత|యనియెరాముతోడన మృతమున

మలహరి — త్రిపుట.

ప|| రీ మా ప ద సా ద పా మా - గా ని సా థ స రి మ పా దా మ ||రీ||

అన్నాకనుగొంటివే యీ - చిన్నిచారలను నివానించి ||య||

అ॥ పాదమాపదసాధరీగరి-సాధపామగరీసరీసా॥
ఉన్నచన్నియురూపురేఖలు - నిన్ను సీతనుబోలియేమో॥య॥

బ॥ రీమపదపమాగరిసాధరి-నారిసాధసారీగరిసద
కన్నగవలుకాటుకపుల్లుల-కన్నమిన్నలై జానకివలె
నారిమపదపమగారిసారి-సరిమగారీమాపామాగారీ॥
నన్నెయుమిగిలిన యంగసౌష్ఠ్య-వమునకు నీతీరే నీయచ్చే॥య॥

1 దాపమగరీసరిసధారి-సారిమపదమపాదసాద
ఎంతపనిజేసితివి తండ్రి యింతిః కవులకప్పగించి
రీసగారిసాధపమాపద-సాధపామగరీసరీపమ
యోతజెప్పించి బిలిపించక-సీననాతోలకోడియుంటివి
గారిసారిమపదాసాధా-రీసగరిసరీసాధాప
కాంతయత్తయులు పుట్టిల్లు - గాని యడవిలో నీళ్ళాడి
మాపాదసరిసదాపమగరి-సారీససారిమాపామాగారి॥
చింతాంబుధిపడి నామరదలు - జీవించుపెట్టునీ పన్నెం॥డ్రోళ్ళ.

గీ॥ అనుచునంతఃపురంబున నతినల్లె
నెంతయుం జానకింగూర్చి యేడ్చుచుండ
నెడదనీరయి రాముడుంబుడుతలదెస
బలుమరుంబరికించి యిట్లులదలంచె

యాగప్రియ - ఖండగతి

ప॥ నిసరీసనీధపా-మాగమపదమపాద॥అ॥ పమగారి
సారిగా-మపదనీరినిసా : ॥ని॥
అనియేమోకానియూ - యభ్యకులగనినంత॥అ॥ నెదలొనవొంతగా-
బోదలుచున్నదిప్రేమ॥య॥

మి॥ గమపదనీదపామ - గాతీసరీగామా-పదాపమప
దానీ-సారిసనిధపమగరి॥ని॥

పదపడియిక శాంతి - బలికినయట్లేయూ | విదేహసుతయేయి - ప్పిల్లల
గనదగినది॥య॥

1. పమగామపదనీస-రీగమాపదపామ | పదనిసారిస
నీద - పామాగరిసనీరి

కుడినై పదరెనేత్ర-కోణమిప్పుడు చాకు ! కడుదయన్విధిసుంచి-గావించు
చునొకొనాకు

సనిదాపమగరిగా - మపదపమగరీగమ

పదనీసారిసనీ - దపామగమగరిసా॥ని॥

నడినిబ్బుకుతలునా-కొడుకులనుచు సితయు! నడవిన్దొయిగను-న్నదం .
చువినగలనో॥య॥

గీ. అంతద్వారపాలు డధిపునితోననె | ప్రభునయిదిగొచూచుపౌరులెల్ల
దమకుజేయునిన్నపమిదెయనుచు బ్రతమిచ్చదాని రాముడ్కిలదదినె

నీ. స్వస్తిరామానీకు జగదేకవీరుండ నిష్క-శంకచరిత్ర నిరుపమాన
ధైర్యమందర సర్వధమ స్వరూప సత్యపరాక్రమా కరుణాబ్ధినిఖిల
చుష్టసంహార శిష్టరక్షణలోల యాశ్రితమందార యవధరించు
ఒడలెరుంగని చాకినుడినమ్మినిమలనీతి రాజ్యంబు నెరుపగోరి

పరమసాధ్యయు బూణగభవతియైన

జానకి నిర్విధివశమున గానఁగొన

నీవు విడిచిన మొదలు సునృప్తి లేదు

గనుక యాపెనునీనేలుకొనుము మరల.

గీ. అట్లు చదివి రాము డాబాలగోపాల

ముగను బౌరులెల్ల మొనసి కోట

చెంతనుంటజూచి చిరునవ్వుతో లక్ష

ణునకు నిట్టులనియె జనులఱూపి.

హరికాండ - రూపకము

౪ చా మ గ నీ స నీ స నీ స-ని స రి గ మ ప ధా ప మ ధా ||పా||

సముదాయాజనము సేయు - తగవులు బరికించితి నా ||త||

౫ నీ స నీ గ మా గ నీ స ని-స నీ స ని ధ ప మ గ ప మ గ మ ||పా||

సమ్మతింబ్రజించుచును - సముదయముగ నృపతికి ||న||

౬ పా మ గ నీ స ని స నీ గ మ-ప మ ప ధా ప మా ప గా మ

సమ్మదిమున ముడిపెల్లెను - జని మగాళ్లు పువేగ

చా ధ ని సాని ధ ప మ గ నీ-గా మ సా మ నా ప ధా మ ||పా||

నెమ్మిని నీవది నెరిచు - నీవు చేడు శోధతెమ్మా ||న||

౭ స రి గ మ పా నా ప మ గ రి-సా నీ ని స రి గ మ గా రి

ఇచకుము బట్టింశని - యిగ్నాళ్ళకు చరిత్రయె

స ని ద ని రి స ని ధ ప మ గా - మా ప గా మ రి గ మ పా ద

వఁము శుభశకునములు - బట్టి నీకబ్రతికియుండు

ని స రి గ మా పా దా నీ-స ని దా ప మ గా రి సా ని - స రి గ రి

గా మా ద ప గా-ని ప ని మ పా గా మ నీ స ||పా||

ననుకొనెదన్నేనే స-త్యపరాక్రమశాలినై నాజనమతసంతానముతో

జనకజనంజేగుగా ||త||

౮ ఇట్లు లక్ష్మణుంబంపించి యెల్లపౌరుల సంగుశలపుచ్చేరొరిరాయ

డాత్మచరితంబువినుచు డెంతటముని యెల్లలోపి యిట్టింగినరనొచ్చె

శ్యామలాంగి - రూపకము

౧ సా రి గా రి సా నీ - సా రి గా మ పా మ గా రి ||పా||

ఏమిసేయునో పా-ణేశునొద్ద కేగిమాని |యే||

౨ సా నీ ద పా మ గా రి స-నీ స రి గ మ గ రి నీ ||సా||

నాముద్దుకూసలంగని - నాధుడెట్లుతలచునో ||యే||

మి॥ పా థ ప మా పా థ నీ స-రి గ రీ స నీ దా మా॥ పా థ ని సా రి గ
మ గ రి-సా నీ థ ప మా గ రీ 'సా॥

పామరలో కాపవాద-పాతగిల్లెచో లేదో । వామభుజంబన రెకునా-భా
గ్య-వికపండునో ॥యే॥

1. ప మ పా ద ప మ ప మా గా-రీ స నీ స రి గ మ ప ద మ
మునుపంతటి యెడబాటు కొ బొందినైన మ-లవిభుని
గ రి స ని సా రి గ సా రీ-దా మ ప దా పా మ గా రి
గనినటులిప్పుడు రాము-గందునో నాపుణ్యమే మొ
స రి గ రి సా రీ గా రి స-గ మ ప మ దా ప మ గా రీ'స ని స రి
గా రి స నీ స రి గా మ ప మా గ రి సా నీ ॥సా॥
మనసున కేమో ధైర్యము-మరిమరి బట్టుచునుండె-గనుబ పచు-ని
సర్వజ గంబిది రామమయంబై ॥యే॥

సీ॥ నాధునితోడ నన్గలిపి-చో నీకు భూదేవి ముత్యాలముగ్గునైతు
సూర్యుడా రామునిజూపుమానీకు గాగెనుగోవుచాలాగింపసేతు
నరునినొగూచు-ము తిగడతీర్వరనీకు మొహరులనొక కోటిముడుపు
దాతు
ననువిభునింజేచు-కనకదుగానీకు గరిసెను సన్న చెందిరముపూతు
ననుచువేల్పులకున్మోక్ష బెనిమిటివగు । వతమానంబుగోరినల్వంక
లరయు
శకునముల్మంచిగాజూచి. సంతసించు! జానకియిటుండనటకు లక్ష్మణుడు
వచ్చి॥

సీ॥ పినుమలమీరి యుపేక్షింపబడునెరి కొనలందు మున్నెపుచినుకుతోడ
సంతతబాష్పప్రచారతన్మాసిజాడలు వడి నాకు చెక్కిళ్ళులతోడ
అన్నపానసుఖంబులంటక కళదప్పి మిక్కిలి చిక్కినమేనుతోడ
నలుదట్లగాటుకపులుగులబెర్చింపదొడరిన బెదురుకందోయితోడ

స్నానమయి నారచీరెను సగముగట్టి
మిగిలినసగంబు నొకపొవమీవహార
నైచి నిలుచున్న నీతనుజూచి కొంత
వడికి రామానజుడు పొల్చిపల్కెనిట్లు

సేనావతి - చతురశ్రజాతి త్రిపుట

ప॥ దా ప మ గా రి స - నీ సా రి గ మా | పా ద ని సా నీ-దా మ
ప గ మ్మా "దా॥

రాముడునీనగు-ప్రాణేశు శీఘ్రముననిన్ను-స్రమ్మెనెనమ్మా "రా॥
అ॥ పా మ పా దా మ-పా ద నీ స రి సా రి గా మ గ రీ-స ని దా ప
మ పా "దా॥

భూమిజానన్ను - బోల్చులక్ష్మణుడనామోనముతో! సరుదెంచుము
శ్రీ "రా॥

మి॥ మా ప ద నీ స రి గ రి సా గ రి నీ-స గ రి గా మ పా మ గా
రి గ మ పా

పామరనింద యనకులంబు కుఱ-వదిలె నిన్నినాళ్ళకీడు కరుణ
ధా ప మ పా ద నీ స ని గా రి-సా ని థ ప మ గా రీ సా రీ గ
మ "దా॥

వేచుకునోముపండె నీగన్న-సిల్లలెచటచున్నానో తెల్పును "రా॥

గీ॥ అనుచు దారసిల్లు నాలక్ష్మణునిబోల్చి
పొలతి ముక్కుతంబుమోదభేద
ములు మనంబువంకుముప్పిరిగొన గొంత
వడికి సతనీతోడ బలికెచ్చి

దివ్యమణి - రూపకము

ప॥ దా ప మ గ రి సా నీ స రి-గా మా ప మా ద పా "దా॥

రాము కరుణ యిన్నాళ్ళకు-నామీదవచ్చెనా "రా॥

అ॥ మా ప దా ప మా గ రి సా - నీ స రీ గ మా ప మా ప దా॥

కామకోటి సుందరు నా-కాంతునింక జూతునా ॥రా॥

మి॥ దా ప మ గా రి సా రి ని స - గా రి స నీ ద నీ

పామరలోకమామ నప-వాదయడంగెనా

సా రీ గ మా ప మా గా - దా ప మ ప ద నీ రి నీ ॥దా॥

నామంచితండ్రి నాకీ-నాటికి శనియూడెనా ॥రా॥

1. ప మ గ రి సా నీ దా ని స - ని స రీ గ రి సా రి గా

వతినెయు నాచెల్లెంపు మ-రకులందరు సేమమా

ద ప మ ప మ గ రి స నీ స రి - గ రి స ని స రి గ మా గా

సదయుడ మనపురమందలి - జములెల్ల సుముఖలా

మ ప ద ప దా నీ స ని దా-పా మ గ రీ స నీ స రి గ

పదపడివాల్మీకియునా-బాలురయోధ్య కేచరి

ధ ప మా గా రి స నీ స రి-గా మా ప మ గా రి స ని ని ॥దా॥

పదమావేగ మెనాధుని-పాదంబుల ముద్దిశవలె ॥రా॥

గీ. అపుడ మునిపల్లెలో నున్నయశినలెల్ల

మిగుల నచ్చితమంది సామిత్రిచేత

సకలవృత్తాంతము నెరింగినజనక జాత

కనిరె భయభక్తు నీర్మిరియతిముదమున

జ్యోతిస్వరూపిణి—రూపకము

ప॥ దా నీ సా నీ ద ప మా-ప ద ని స రీ స ని ధ నీ ప ॥దా॥

అమ్మా మన్నించుచు ని-న్నలతిగజూచితిమిత్తోల్లి

అ॥ మా ప మా గా రీ స ని దా-నీ సా ని రి స ని ద ని ద ప ॥దా॥

ఇమ్ముగశ్రీరామనకీ విల్వాలవచుచు దెలియక ॥య॥

మి॥ పా మా ప ధ నీ సా రి స-రీ గ మా ప ధా ప మ గా రీ స ని ధ

ని స ని ధా ప మ-గ మ ప ధా ప మ గా రీ ని ॥దా॥

ముమ్మాడికిని-బోలిన-ముగ్ధులూయృణ్మనతి ॥ నెమ్మనమున స్కా

యించిన-నిఖిలపాపములుంబొయు ॥స॥

1. సా మ గా మ పా ధా ని-సా ని దా ని స రి ద ని ద ని
 ఏమిపాపమోకానీ - యింతదానవని యెరుగక॥
 దా ప మా గ రి స ని దా-నీ సా రీ గా ప ద మా
 యేము నిన్నుజుల్కనగా - నిన్నొళ్లుంజూచితిమా
 గా రి స ని ధా ని సా ని ద - పా మ గా మ ప థ ని సానిరి స
 ని రి సా ని ధా ని ప - దా మ గ మ ప థ నీ స ని ధ ని ప ధా॥
 నీమగనితోడహాయిగ - నీపుశాశ్వతముగనుండుమోమగువ మాకు
 నీవలె-న త్త మసఖియి క్ట్టె దొరుకునె ॥య॥

సీ॥ శా బాసురామునిసతిన టేనీచని - ముద్దిశిదీనించెముసలిదొక తె
 నెచ్చెల్లీసన్నిక నేనెప్పుడూతునోయని కంటనీరిడెనతినయొక తె
 సికదున్విముడివేసి చీరగట్టంబెట్టి పసపుగుంకుచుకాన్కనొసగెనొక తె
 చెలియరోయిజంతికె : కుశలపులకుబెట్టుచూయనియొడిగట్టెనొక తె

యిల్లులక్కుతమోదంబు లెససివిశువ
 జాలకుండిన యహమ్మానిశతులకెల్ల
 తనకు సోమిత్రి దెచ్చిన ఘనవిభూష
 ణంబులంబంచియిచ్చి నీతిమ్మ మనియె

కాంతామణి — త్రిశ్రీగతి

ప॥ పా మ గా రి సా ని స రి గ-దా నీ సా నీ ద ప థ మ ॥పా॥
 అమ్మలారవందనమిదె యాహా ॥మెట్లొచ్చి విషమ ॥న॥

అ॥ సా ని ధ పా మా గ త గ మ దా మ గా రీ స నీ స రి ॥పా॥
 సమ్మతినాపిల్లలను - జాలబ్రేమించివెంచిన ॥య॥

మి॥ దా ప మ పా థ ని స రీ స-రి గ మ ప మ గ దా మ గా రి
 సా ని స రీ గా మ ప మా-ప ద ని సా ని దా ప మ గ మ ॥పా॥
 నేమ్మిసిరాపుగుకుబోసి నిరితము పరిచర. చేసియిమ్ముగరక్షించినిపిగా
 -ఋణమునాకునీడకరిమె ॥య॥

1. సా ని దా ప మ గా రి స ని-స రి-గ మా ప దా మ గా రి
 అట్టికష్టసముద్రమున - సడిగి సన్ను దేల్చి
 సా రి ని సా రి గా మ గ రి-దా మా గ రి సా రీ నీ
 పుట్టిలుకన్న నెక్కు-వగ-బోషించినమీయూరిక
 సా రీ గా మా ప మ గ రి-స ని రి నీ ద పా మ గ రి స
 కట్టానేనెల్లమరుచ-గలను బ్రాణమున్నవరకు
 నీ స రి గా మ ప గ మా ప-దా మ నీ థ పా మ గ రీ గ మ "పా"
 మోట్టున నేటికొక సారి మిమ్ముజూడవచ్చెన నిచ్చటి "క"

క. మునిసతులయొద్ద సేవియు

గొనిజానకి మరదితోడ గొబ్బవరధ మె

కె-ను బిదప సయోధ్యనుగా

మునిగని వాల్మీకిపూజబొంది యిటుల నెన్.

నాసికాభూషణి-స కీ.కాగతి.

ప॥ సా ని ద ని స నీ ద ప ద ని దా ప మా గ -రీ సా ని రీ స ని థ
 ప మా గ మ ప థ ని ॥సా॥

రామసుగుణధామ యనకుంబిసోమ - యాముద్దుస్థిల్ల తెవకొనీకు
 దెలియున'రా॥

అ॥ సా రి గ మా ప దా ని సా ని థ ప మా గ-మ ప థా ని పా ద
 నీ ద ప మ గ రీ స ని ॥సా॥

వేమకవీండునీచరిత్రజవ్రలూర-వినిపింప బేమబొం-విడువకుంటివి ॥రా॥

మి॥ రీ గ మ గా రి స'ని ద నీ స ని థ ప'మ పా థ నీ స'రీ స ని రి
 ని | దా మ ప మా

శ్యామలనగ్గము భుజస్తాపనముపలు చాచినీపుటు-గరము |ముం
 గురులున్

గామపదానిరీసనిదాపమగారీసనిసారీగామా
పాధానిరి ||సా||

వేనూటలేలసిక్క-వలపిల్లులునీయచ్చుగనున్నాగోలేదోచూడుము||రా||

1. పమగమపదానిసనిదానీసనిరిస-నిననీదపమ
గామపాదనిసరిసని

కనుగవలతీరెచాగోపోల్చుకొనును-అసాధ్యముగునీతనేలవిడిచితివి

దనిపదాపమాగమపాదనీరిసని-గరిసానిధనిస
రీసనిదానిధపమ

జంపతీవిజంబుగవీకునీపంకు-సహజాస్త్రవిభవ్రలన్నిటనీకుసములు

మి|| పదనిసరీగామగరీసానిదానీధపమ-గారిగమప
దానిసానిరిని

కనుగొనుమావీరలనీదస్త్రసాధ్యముగనగ-కతిలముజేచిమున్దిడుము

సరిగమపాదానిసరీసనిదాపామగరిసనీసరిసని
దపామపదనీ ||సా||

జంకజన్మి-పలవించుచునామూశ్రమముననున్నదితిగియొకొను
మా ||రా||

గీ|| భళిరమీవఃటిల్లుణ్యదగపశుకుకష్ట-శిరియన్నాస్టగుర్విధివశముచేత
గానియిప్పుడసంతోషకాలమయ్యెనాటబిడ్డతోనీప్రహయినుండు

క|| అనవినిగొబ్బనగుశలవ్రలనుశాగిఃజేచి-మన్దులగొనిరామం
డనుడమసంతోషంబుధమునింగియునితోడగోమోడ్చియిటులనె

శారదాభరణము - సకీర్ణగతి

౪|| సమగమపదనీసారీనీధపమా-రీసమగమపనిద
నిసారిసానిధని ||స||

అనుపమకరుణాంభోధీనేనినుగొని-యాడగలనెనునకుముద్దరించితివి||అ||

అ॥ స ని ధ పా మ రీ స ని స మ గ మ ప దా ని - స నీరీ స ని రీ ని
నా ని ధ ని సా ని ॥స॥

మునివరుండదుర్విధిహతుడనగునన్ను-బుద్ధివితుజేసెనీ ముమ్మతదృష్టి

మి॥ రి స నీ స ని దా ని ధ ప మ రీ స మ గ మ ప ధ ని దా ప మా
పా ద నీ సా ని గా

జనులందరు సీతపరమ సాధ్యునుచు మరణాపాపెబిల్చి వి నన్నేలుకొ
ని స రీ స నీ ద ప మ రి స నీ స మా గా మ ప ది నీ దా ప మ
పా ధ ని సా ని ॥స॥

వృనివీండు నాతనయులసిపోల్చి కాబోలు ననుగ్రాహి రిదంతయు
నీకృప ॥స॥

గీ. అంతె లక్ష్మణుతో సీత యరుగుదెంచి
యఖిల పౌరసభామధ్యమందు సమయ
మెరిగివచ్చిన ఋషులు నుతింప గుశల
వులను ముద్దకు విభుగని తెలచెనిల్లు

గాంగేయభూషణి — రూపకము

ప॥ స ని ధ పా మ గా మ ప మ గ - రి స ని సా రి గా మ దా ప ॥స॥
సుదినమయ్యె నేడు విభుని - సుశుభోడ జూడగల్గె ॥సు॥

అ॥ మ గ మ ప దా నీ స రీ స - రి నీ ధ ప మ గ రి సా ని ॥స॥
పదపడి యిన్నాళ్ళకా స-ఫలించె జన్మము దరించె

మి॥ ద ప మ గ రీ సా రి గా మ - ప ద నీ స ని దా పా మ గ
ముదముననే గొల్చు వేలు-పులు సత్యముగాపాడిరి
రి స రీ స ని స రి గ మా ప - దా ని స నీ ద ప మా గ రి
కద నాకిక కొరత లేదు - కాంతునిగూడి సుఖించెద ॥సు॥

సీ. అవుడు సీతనుజూచి హాహాపతివ్రతా భూషణమాయని మ్రొక్కునాడు
అతిసుకుమారాంగివమ్మ ఘోరాటవిన్నెట్లుంటివంచు శోకించువారు

నీయంతమంచివానికి నింకఁబ్రొంచెనేటిల్లి యనివిధిఁబట్టివారు
 నీభగవంతునిని నీసుశ్రావ్యతకుడు నేయే పాలించుచు దీవించువారు
 ఇట్లున్నప్పుడు మోదంబులెఱపిసొదలెల్ల కనుగనుచు పగ నింతినాధు
 నందొకముజేరిరామునియొకతలమునిగి యెరుర్వచ్చునునులొనగి
 యిటులనె॥

చిత్రా-బా-చతురశ్శ్రిగతి

౧॥ దాపమాగరీనానిసరీగరి-గమపదనీగిసనికపదా॥
 అన్నలారమిమ్మొకముజేచి-న-యతియె-నో శైలిసిగిరా॥య॥

అ॥ గామగారిసానిసరీగమప-గాపభనిసగారిసానిరీనీదా॥
 చెన్నమిర మీగన్నశంజిజగ-నెట్టులెడైనామప్రణనాధుం॥౪॥

ను॥ గారిగమాపామగారిసాని-సరిగమపదానినాపద
 నిసనిద॥

ఎన్నకిఘోరాపవాదమాజి-యిగములకనెన్నద్రోయుజనములకు
 పాదపమాగామాపానిసని-నీసగారిపామదపసు
 గానిని॥దా॥

బన్నగమత్పత్రివశ్యమిల్లకు-స్పష్టచి-త్తబ్బియుఁగనునీచి-న॥య॥

గీ॥ అపుడు శ్రీరాముఁజలజనాళిమిల్ల
 సన్నతింపగ జూనకిన్సముదమున
 తనదు వామాంకమున జేచి-న శనయులలర
 బలికెనిటుమేఘగంధర భావణముల

తానరూపి-చతురశ్శ్రిగతి

ప॥ గామాపమగమపాదానీసని-సాగరినానిద-నీసని
 దాపమ॥గా॥

ప్రణేశ్వరియన-పైనిన్నాశ్శకు-దాననుకూలశ-దైవముపొందెను॥ప్రపా

అ॥ పా మ గా మ గ రి - సా ని స రి గ మ - పా ధ నీ స ని ద - రి స ని
ద ప మ గ మ | గా॥

కానిం దేమునుగల్గినక తమున - నేనునీసుగణ - మెరిగియువిడచితి॥పా॥

మి॥ గా రి స నీ స రి గా మ పా ధ నీ ద - పా మ చా ప సా ని రీ సా రి ని స॥
మానుగనివనలమునొచ్చినీదు - మంచిమాకునాడుకన్బడినటు
నీ స రి గ రీ స నీ ద పా మ గా - మ ప ధాప మ గా రీ స నీ స రీ॥క॥
వాసగురిపించి నీసతీత్వవిగా - ప్రగతిస్సుకు స్పష్టమునీయుమా ॥పా॥

గీ అపుడురామాజ్ఞచొప్పున నవనిజాత
నాణెముగనైటకొంగున నక్షయగట్టి
నిలువబడిన ఫాలమందు కేతులు మెదిల్చి
స్పష్టముగ సభనుచూచి శపథముపల్కె

మోఃవతి. — త్రిపుట

ప॥ గ మ ప ద ని సా నీ గా ప మ - గా రి స ని స రి గ మ పా మా
పరమముషులారా రాజస - భాసమలగు సుజనులారా॥

ప మ ప చా ని స రీ గ మా గా - నూ ప ధ ని రి స ని ధ ప మ గ రీ॥గ॥

వరసతీస్వనిరూఢికై నే - బల్కు - శపథముసరిగ వినుడి ॥ప॥

అ॥ ధ ప మ గా రీ సా ని సా రి - స ని ధ నీ ధ ప మ ప ధ నీ సా
నిరతమున్నీరామపాద - సరసిజంబులు మరువనేని
రి గ మ పా గా నీ ద ప - మ గ రి సా ని రి సా ని సా రీ
మరియునేరామాజ్ఞదప్పుక - ధరణలోజరియింతు

మి॥ గ మ ప మ ప ద గ్గ సా ని నా ప - చా ని స రీ స ని సరి గా రి
సురుచిరముగ నేసాధ్యనై న - చో నిపుడొక్కగడియనొన
స ని స చా ని ప ద ని నా ని నా - రి ని నా ప మా గ రీ సా ని
స గా మ | గ॥

గరుననీర బ్రతుకుహోయగా - కరిపించుగాతబడన్మృడవాన ॥బ॥

హ రి క థ

వ॥ అంతనేకిన నెల్ల హరివిజయవలె-బూదిన కెల్లుభంగినెంక
 వైదిన క్షీరాబ్ధిపట్టపుట్ట-బుల బాగున-బాగునవలకదువుల మాడ్కిను
 రగలన్దేచు కడలికరటంబుల కరణి-బారలు రేగుశ్వేతాభకంబుటచ్చుల
 పోల్చి కరతరంబులుగ హెచ్చుతిగ్గుండ్లంచు కెరడు వారినపర్వత శిఖరం
 బుల చాప్పున-నెల్ల వేసిననిమోన్నంతంపు మేక బాజుల పొలపున - నలు
 దిక్కుల మండినిగుణంబయు నారాయణుతీరున శ్యామలంబుగగన్పడు
 మింటి నొప్పున కెగబ్రా-ధనశ మేఘపూజులు లేబచ్చికబీ - ల తేన్నున-
 దేనెపట్టు సాబగున - నీలవితానంబు నీలిచేలసాబగున ససంకితోటల
 తెరగున - కాటుక బొరునట్లుగాఢుచు దఱచుగ చేకంబై చదలల్లి
 చీ-టులగున్తు సర్వపాణుల తాపంబుల వాడుముమ్మరింబుగ నీటిగాలి
 నెగడల్లుచు-జూచు మిగుమిల్లు గొల్పు మెకవుల వెంబడి పులుచెవుడు
 వరచు నుగుములతోడ నే నేల గల్గువితా మెనగబడబడమని ముదిలు
 బెద్దడల్లపడల్లునటుచుదచిన్కుల న్ద్రోన్కు-భూభంబులకు వెంకితీగులు
 చిగించిన తీగుధారలుగట్టి ఎలునిభిశ్చులు నొక్క మొగి నాతాశంబు
 త్రిపురనట్లు వానగోసి వేసనిం గలిచి వెల్లడి మి జయపతాక తేన్నున
 జానకీ వాటిన్ద్రోన్కుమహిమంబు ముల్లోకంబులకుం పులు శాసనపత్రిక
 మాడ్కి- నింకిన మనలరచిన

సీ. కల్లుమునక వాకబ్రినతక చాపిన్ద్రోన్కుశేష్యముజాడజనుచి శేషణముభంగి
 నడచికాచిచ్చులకాదేశమైకొండవరన మొగమనుయ్యెబెగువులకును
 అంజన్ద్రోన్కుప్రదోయములున్ద్రోన్కుమేక మ కేల్లుంగాల్వ లేకనుయ్యె
 కమిన్ద్రోన్కుయోగంబులం చప్పని మూర్తి నేదమట్టులకెగన్ప
 వడి నెత్తొకపగ్రవావాక్యమున లె గోకారచప్రయోగంబు లేకయుండె
 బల్ల వికెబహు సహిసంపదల మగుచుబ్రబలివ్యాకరణమువలెవాఁ వెలసె

దీర్ఘ॥ అంతట సీతామహర్షి గు శుశుబు
 స. శిష్యుని నెల్లదనములు మొగడ
 ౭ రామానుజునిబొంక పాఠిచేత మంకు
 నామోదమున సయోధ్యాపురంబునకు

3. నై దేహితనయులె , బ్బభద్రులని
నాదరంబున బలె, జనులుల్లసిల్ల
4. చెలగి మానులకడ సెలవునుబొంది
బలుసభ చాలించి బాంధవకోటి
5. సంతసంబందగ జానకీరాము
లంతననోవ్యవ్య సౌఖ్యము బొ దిరియు
6. జానకీరాముల సచ్చరిత్రంబు
మానుగ నెందరో మాన్యులు తొల్ల
7. నిరుపమానకవిత్వ నిపుణతతోడ
విరచించి రై సను విపులభ వాని
8. దరియింపగోరి యిచ్చాని జేసితిని
ధరనునారాయణగానుండ నేను

క. కరుణాకర రాక్షసభీకర సీతారామసానకంజ మధుకగా
చిరజీవయచల భావాగురు నీకృతి నెప్పుడై చుకొనుము హనుమా.

తొటకము.

సర్వవిద్యానిధీనిత్యవాక్యవ్రతా | గర్వితారాతి మేఘప్రచండానిలా
పూర్వగుర్రాంశసంభూత తేజోమయాపర్వణాత్మజాభావిషస్తాసనా.

రూపవతి — మిశ్రగతి

ప! దా ప మా గ రీ స నీ స ని స రి గా మ-పా మ గా రి సా ని గా
ప దా మా ||దా||

అంజనేయభంజితాసురసముదాయు-మంగళంబునీకుమంగళంబో||యా||

అ. పా న ని సా ని ధా-మ గ రి ని సా రీ ని ||దా||

మంజులగానసం-ప్రముదితత్రైలోక్య ||మ||

మి|| ధా ప మ గా రి సా రి స రీ గ - మా ప సా ని ధ నీ స ని వా ప

పింజరవర్ణ భాసురదేహ - భీతభూత పిశాచసమూహ

సా ని ద నీ స నీ ద నీ ద ప - మా గ దా ప మ గా రీ గ మ ప || దా||

రంజిత సర్వదేవతాచయ - రామనామ జపానందమయ ||మం||

శ్రీ ఆదిభట్ట నారాయణదాసుగారి హరికథలు

“శిశుర్వేత్తి పశుర్వేత్తి వేత్తి గానరసం ఫణిః” అని సంగీతము విశ్వమోహనజనకమని యీర్వులు నిర్వహించియున్నారు భగవంతుడు గానలోలుడు శాస్త్రోక్తమగు మృదుమధుర గానమునందు భగవానుడంతర్భూతుడై లయమగుచున్నాడు. వాని యెట్టయెమట భగవంతుని గానభక్తిపాశములచే బంధించి తాండవింపజేయు గలిగిన సంగీతమును రచింపగల సామర్థ్య మెట్టికవికి గల్గును అది యందరకును సులభ సాధ్యమా? కల్ల-అట్టి సమర్థతావిశేషము పూర్వజన్మ సంస్కారము ననే కవికి లభ్యమగును. మన ఆంధ్రదేశమునందట్టి యపూర్వశక్తి సమన్విత డొక్కడుమాత్రమేకలగు. విజయనగర సంగీత కళాశాల ప్రిన్సిపలును అష్టభాషాప్రవీణుడును అష్టభాషాకవియు - వీణ మృదంగము, లయయందు, గాత్రగానమునందు సర్వసమర్థతగల్గిన విజయనగరవాస్తవ్యులగు సువర్ణ ఘంటాకంఠం హస్తులగు శ్రీమదజ్ఞాడాదిభట్ట నారాయణదాసుగారు - వీరకవితాధారభగవంతుని హృదయమును ద్రవింపజేయుగల మృదపదలాలిత్యముగల మకరంద దారా సమానమై యుండును. ఆంధ్రభాషయు సుత్యుప్తసమర్థత గలిగినవారు. ఇట్టికవి వ్రాసిన భగత్సంకీర్తనములయందు భగవంతుడు లమాభూతుడగు ననుట కాశ్చర్యమేమి? ఇంతవరకును ఆంధ్రభాషయందట్టి హరికథలు పుట్టియుండలేదు. ఈ గ్రంథములు లభింపక చిరకాలమునుండియు పాఠకులు శ్రమపడియుండుటచేత వారి శ్రమలను వాపదలచి, గ్రంథకర్తగారికి 1950 రూపములను బహుమానముగ నొసంగి సర్వహక్కులను గైకొని వారి ఛాయాపటముతో గూడ ముద్రించియున్నాము. ఇవి యెనిమిదియు గలసిన క్యాలికో బైండు. [వెల రు 6—0—0]

| | | | |
|----------------------|--------|--------------------|-------|
| 1 జానకీశఽధము | 1-0-0 | 5 అంబరీషచరిత్రము | 0-8-0 |
| 2 రుక్మిణి కళ్యాణము | 0-12-0 | 6 భీష్మచరిత్రము | 0-8-0 |
| 3 మార్కండేయచరిత్ర | 0-12-0 | 7 గజేంద్రమోక్షము | 0-8-0 |
| 4 హరిశ్చంద్రోపఖ్యానం | 0-12-0 | 8 ప్రహ్లాదచరిత్రము | 0-8-0 |

వలయువారు:—స ర స్వ తీ బు క్ డి పో, వి జ య వా డ.

